

DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

letnik XVI

marec 1979

št. 3

Zaključnim računom na rob

Razprava o zaključnem računu je za nami. Ko sedaj ocenjujemo izvedeno akcijo „zaključni računi“ se nam zdi, da je bila dobro zastavljena in temu primerno tudi zaključena. Razprava je bila organizirana v skladu s stališči, ki so jih pred razpravo sprejeli predstavniki delavskih svetov in poslovnih organov. Razdeljena je bila v dva dela. V prvem delu so bili prikazani količinski pokazatelji in stroški, v drugem delu pa finančni rezultati od ustvarjenega skupnega prihodka do njegove razporeditve. V nekaterih TOZD so to delitev praktično prikazali na hlotu, ki so ga razžagali na več delov. Najdaljši odrezek hloda so namenili za materialne stroške in amortizacijo, nekoliko manj na osebne dohodke,

potem za pogodbeno in zakonske obveznosti. Kratek odrezek so namenili v rezervni sklad, pa še košček za poslovni sklad, nekoliko več pa za sklad skupne porabe.

Večjih problemov ob sklepanju o zaključnem računu res ni bilo. Pa vendar stvari niso tako enostavne in se začnejo z vse večjo zavestjo delavcev v TOZD tudi „zamotavati“. V čem je stvar? Delavci TOZD Novo mesto, Črmošnjice in Črnomelj ter TOK Trebnje so ugotovili, da po zaključnem računu nimajo dovolj sredstev v skladu skupne porabe, da bi lahko krili vse

obveznosti, ki se iz tega financirajo. Zato so menili, da jim ta „primanjkljaj“ solidarnostno pokrijeta TOZD Straža in gradnje, oziroma TOK Novo mesto in Črnomelj. Toda delavci TOZD Straža niso bili takega mnenja. Sklenili so, da ostanek čistega dohodka v znesku nekaj nad 133 starih milijonov namenijo v poslovni sklad TOZD. Delavcem tistih TOZD, ki jim je zmanjkalo denarja za skupno porabo, so priporočili varčevanje, TOZD Črnomelj pa, da naj drugi zmanjša zaloge izdelanega lesa. To vprašanje je bilo izpostavljeno tudi na sestanku v

Črnomlju. Samo od prodanega in plačanega lesa se ustvari prihodek.

Iz tega izhaja, da se delavci TOZD čedalje bolj zavedajo ne samo pravic, pač pa tudi odgovornosti, ki jo imajo v zvezi s pridobivanjem in z razporejanjem celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka. Vse bolj razmišljajo o tem, kako bodo les čimprej prodali, da ne bo ležal v gozdu ali na skladišču, kako bodo najbolj racionalno izkoristili mehanizacijo, znižali potrošnjo goriva, skratka bolje gospodarili in ne nazadnje delili „dobiček“ šele takrat, ko bodo pokrili vse svoje obveznosti.

M.

Sklic delavskega sveta gozdnega gospodarstva

V drugi polovici marca bo imel sejo delavski svet gozdnega gospodarstva. Na seji bodo delegati razpravljali o poslovanju prejšnjega leta, posebej bodo še spregovorili o izostankih z dela, sprejeli bodo predlog plana za leto 1979, razpravljali bodo o stališčih republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka ter uveljavljanju načel delitve po delu in rezultatih dela. Sprejeli bodo tudi program dela delavskega sveta za 1979, odločali bodo o izplačilu odškodnine za dve tehnični izboljšavi, ki sta ju prijavila Zupančič Anton in Ravbar Ivan, šoferja iz TOZD Podturn. Razpravljali bodo razen tega še o podpisu družbenega dogovora o skupnem urejanju pravic, obveznosti in odgovornosti v zadevah posebnega družbenega pomena s področja varstva, gojitve in lova divjadi.

Srečanje dveh letnih časov, kakršno tudi v naših krajih marca ali aprila ni nobena redkost... (Foto: D. Mohar)

Poročilo o poslovnem uspehu GG Novo mesto v letu 1978

Zaključni račun za leto 1978 smo sestavljali v skladu z novo zakonodajo, ki je bila opredeljena z zakonom o združenem delu ter drugimi izvedbenimi zakoni, od katerih je najvažnejši zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka. V letu 1978 smo začeli izkazovati sredstva TOZD na njihovih žiro računih v skladu z uredbo o načinu in pogojih, ob katerih lahko uporabniki družbenih sredstev odpirajo in odpravljajo račune pri SDK. Uredba o odpiranju eksternih žiro računov nas ni presenetila, saj smo jo že pričakovali. Zaradi tega smo v drugi polovici 1977 odprli interne žiro račune po TOZD. Z odpiranjem eksternih žiro računov je ukinjen žiro račun delovne organizacije in se vsa sredstva vodijo na računih TOZD, TOK in DSSS. Z odpiranjem eksternih žiro računov po TOZD je potrebno glede na predpise o plačani realizaciji ves interni promet med TOZD sprovesti preko žiro računov TOZD, ker se samo realizacija, ki je plačana oziroma zavarovana s predpisanimi instrumenti, lahko vsteva v celotni prihodek TOZD.

Celotni prihodek v delovni organizaciji je 308.129.759,46 din oziroma za 24 % več kot v letu 1977 in 12 % več kot v planu za leto 1978. Tak porast celotnega prihodka je rezultat večjega odkupa v zasebnem sektorju (za 12 % v primerjavi z letom 1977) in višjih prodajnih cen — za 23 % v primerjavi z letom 1977.

Obseg proizvodnje gozdnih sortimentov v družbenem sektorju je bil v letu 1978 na isti ravni kot v letu 1977.

Materialni stroški so doseženi v znesku 135.781.432,52 din oz. za 14 % več kot v letu 1977 in v višini plana za leto 1978.

Porast materialnih stroškov je za 10 % nižji od porasta celotnega prihodka, kar nam kaže, da bo dohodek, ki je odvisen od gibanja celotnega prihodka, materialnih stroškov in amortizacije, višji od lanskoletnega, in sicer za 33 %. Amortizacija kot nadomestilo za obrabo osnovnih sredstev je dosežena v višini 8.647.614,75 din. Amortizacija se je povečala za 23 % v primerjavi z lanskim letom in s planom za 5 % zaradi nakupa novih osnovnih sredstev in zaradi revalorizacije.

Pogodbene in zakonske obveznosti, ki se poravnajo iz dohodka, znašajo 63.824.205,21 din oz. so za 55 % višje kot v letu 1977 in za 36 % kot v planu za leto 1978.

Glede na tak porast zakonskih obveznosti bomo analitič-

no poskušali prikazati posamezne obveznosti in dokazali, da se velik del teh obveznosti nanaša na obračunski sistem in v manjši meri zaradi porasta le-teh.

Struktura pogodbenih in zakonskih obveznosti je naslednja:

	Znesek	Indeks 78/77
prispevek za SIS izobraževanja	2.688.397,70	76
prispevek iz doh. SIS znanosti	540.991,10	59
prispevki iz dohodka SIS kulture	35.564,70	89
prispevki iz dohodka SIS zdravstva	2.067.975,15	152
prispevki iz dohodka SIS drug. dej.	177.445,05	13
prispevki za pokoj. in inv. zav.	3.840.763,20	147
prisp. za zap. in soc. zav. del.	299.082,20	167
davki iz doh. republiki	1.608.645,10	91
del. doh. za del. skup. skup. sl.	11.800.000,00	—
del. doh. za obv. zbolj. č. okolja	622.212,80	160
del. doh. za članarine	238.913,30	153
del. doh. za spl. ljud. obr. in dr. samoz.	88.010,70	13840
del. doh. za zavaroval. premije	1.565.017,30	174
del. doh. za plač. bančnih stor.	91.666,81	44
del. doh. za druga plačila	32.129.520,10	147
del. doh. ki je rezultat izjemnih ugodnosti	6.030.000,00	104
Skupaj:	63.824.205,21	155

Iz podatkov je razvidno, da se v letu 1978 prispevki za delovno skupnost skupnih služb štejejo kot obveznost iz dohodka, medtem ko smo jih v letu 1977 poravnali iz materialnih stroškov. Če izločimo skupne službe iz dohodka, je indeks 78/77 127. Če prištejemo izdatke za skupne službe k materialnim stroškom, je indeks porasta materialnih stroškov 124 in na ravni porasta celotnega prihodka.

Pripominjamo, da je v zakonskih obveznostih zapopadana tudi obračunana biološka amor-

tizacija, ki znaša za leto 1978 26.331.827,65 din in za leto 1977 19.424.734,56 din (indeks 136).

Če izločimo delovno skupnost, biološko amortizacijo in obveznosti iz izjemnih ugodnosti, dobimo naslednje zneske zakonskih obveznosti: 19.662.377,56 za leto 1978 in 15.904.410,36 din za leto 1977 (indeks 124). Ta primerjava je bolj realna in nam kaže, da so to obveznosti, ki se nanašajo bodisi na sistem obračuna osebnih dohodkov, bodisi na sistem obdavčitve dohodka.

Zbori kmetov — lastnikov gozdov

V tem mesecu bodo sveti OK v Novem mestu, Črnomlju in Trebnjem v sestavi gozdnega gospodarstva Novo mesto sklicali zборе kmetov — lastnikov gozdov. Na zborih se bodo kmetje pogovarjali o spremembah kmetijskih zakonov, zlasti zakona o združevanju kmetov, ki spreminja pogoje za pridobitev statusa članov temeljne organizacije kooperantov. Govori namreč, da je članstvo prostovoljno in ne po sili zakona, kot je bilo to urejeno doslej v zakonu o gozdovih. Zakon o združevanju kmetov bolj natančno ureja tudi družbenoekonomske odnose na področju pridobivanja in delitve prihodka, dohodka in čistega dohodka, zlasti med delavci in člani v temeljni organizaciji kooperantov.

Kmetje se bodo na zborih natančneje seznanili tudi z rezultati dela v preteklem letu in sprejeli načrt dela za letošnje leto.

Seveda pa bodo na zboru prišla na dan tudi druga vprašanja, ki zanimajo lastnike gozdov in delavce, ki delajo v TOK.

M.

Pri obveznostih iz dohodka izstopa indeks izdatkov za splošno ljudsko obrambo, ker smo ga v letu 1977 financirali iz sklada skupne porabe, v letu 1978 pa iz dohodka.

Čisti dohodek dobimo, ko poravnamo iz dohodka obveznosti, katere smo prej analizirali. Čisti dohodek znaša 99.876.506,98 in je za 23 % večji kakor leta 1977 in za 18 % večji kot je bil planiran.

Za osebne dohodke smo namenili 77.569.882,46 din, kar predstavlja 19 % več kot v letu 1977 in 13 % več kot je bilo planirano.

Glede na dejstvo, da je število zaposlenih v letu 1978 za 3 % večje kot v letu 1977 in da je terenski dodatek v začetku leta 1978 prenesen na osebne dohodke, je porast osebnih dohodkov nizek. Poprečni neto osebni dohodek znaša 6.369 in je za 17 % višji kot v preteklem letu. Rezervni sklad formiramo v skladu z zakonskimi predpisi, in sicer 2,5 % od dohodka. Sredstva rezervnega sklada se lahko uporabljajo med letom za obratna sredstva, sicer pa se uporablja rezervni sklad za pokrivanje izgube, če do nje pride. Za rezervni sklad smo namenili 3.826.311,20 din oz. 159 % več kot v lanskem letu in za 61 % več kot po planu. V zaključnem računu so imele vse TOZD dovolj dohodka za pokrivanje rezervnega sklada, zmanjkalo pa je dohodka za poslovnih sklad, za obvezna zadrževanja in za sklad skupne porabe pri TOZD Novo mesto, Črnomlju, Črnomelj in TOK Trebnje. Ostale TOZD so ustvarile dovolj dohodka za pokritje vseh obveznosti v zaključnem računu. To nam kaže, da so poslovni rezultati po TOZD bili različni, odvisno od prizadevanja posameznih delovnih kolektivov in od boljših naravnih in proizvodnih razmer.

Če upoštevamo dejstvo, da smo za gozdnogojitvena in urejevalna dela leta 1978 porabili 28.537.801,40 din in za osnovna sredstva 20.038.770,60 din, lahko ugotovimo, da so to izredno velika vlaganja v odnosu na 204.900.264,40 eksterne realizacije. S temi vlaganji smo porabili rezerve, ki so se akumulirale v preteklih letih, začeli smo financirati naša vlaganja v večji meri s krediti, pridobljenimi od poslovnih bank in SIS, kar vse zmanjšuje našo akumulativno sposobnost. To nam kaže, da je v bodoče potrebno posvetiti večjo skrb povišanju produktivnosti dela znotraj TOZD, saj je višja produktivnost edini kvaliteten dejavnik pri ustvarjanju in razporeditvi dohodka.

MILAN DRAGIŠIČ, dipl. oec.

TOZD GOZDARSTVO NOVO MESTO:

Za nami je še eno uspešno leto

Poslovno leto 1978 se je za našo TOZD dokaj uspešno končalo kljub zastojem na žagi Pogance, iztrošenosti kamionov, zastojem pri prevozih ter kljub neugodni starostni strukturi zaposlenih. Dosegli smo 38.157.007 din celotnega prihodka in presegli plan za 19.937,00 din; plan sečnje smo dosegli s 103 %, količinski plan gojitvenih del pa v višini 93 %.

V letu 1978 je bilo pri naši TOZD zaposlenih 113 delavcev, od tega 26 na sečnji in 30 na gozdnogojitvenih delih. Tako število kot starostna struktura zaposlenih pri naši TOZD nista ugodni. Povprečna starost zaposlenih znaša 40,5 let, vendar ima le 38 članov kolektiva preko 20 let delovne dobe. Pri gojitvenih delih je bilo zaposlenih tudi 7 žensk, za katere preko zime nimamo zaposlitve. Posekali in izdelali smo 20.559 m³ lesa, od tega:

- tehničnega lesa iglavcev 3.278 m³ ali 16 %
- tehničnega lesa listavcev 9.066 m³ ali 44 %
- prost. lesa listavcev 12.639 m³ ali 40 %

Za realizacijo gornjih količin smo porabili 4746 delovnih dni. Planirano normo 4.13 m³ smo presegli za 5 %. Zabeležili smo porast strojnega spravila in dosegli 50 %, od tega 46 % s traktorji in 4 % z žičnico. Za spravilo s traktorji smo porabili 3.156, za žičnico pa 336 obrat. ur. Za tovarno celuloze Krško smo oddali 5.225 prm in 355 m³ goli. Od te količine smo s privatnimi kamioni prepeljali 4.904 prm.

V gojenju znaša količinska realizacija 93 %, finančna pa 94 %. Največ izpada smo imeli pri realizaciji obžetev in čiščenj ter pri nekaterih ostalih delih, ki niso bila nujna. Realizirali smo 23,6 ha osnovnega pogozdovanja, 5 ha intenzivnih nasadov in spopolnili 1,6 ha, za kar smo skupaj porabili 100.585 sadik in 5.033 delovnih ur. Skupaj smo plan pogozdovanja presegli za 29 %. Smatramo, da bi morali za dela, kot npr. pri slučajnih pripadkih, izdelavi lubadarj, varstvu in drugih delih, za katere je težko postavljati plan, upoštevati dejanske potrebe, ker se ta dela s planom na začetku leta ne morejo v celoti predvideti.

Dela v drevesnicah so potekala normalno; vprašljiva je rentabilnost drevesničarske proizvodnje. Kapaciteta semenišča je za 750.000 dvoletnih sadik, enaka je tudi v presajevališču. Trenutno imamo na zalogi 600.000 dvo in triletnih sejank ter 175.000 štiriletnih presajank. Za rentabilno proizvodnjo bi morali letno pridelati in vnovčiti pribl. 500.000 sadik 2/2, kar pa je za potrebe naše TOZD daleč preveč. Zato se bomo morali čimprej dogovoriti glede koriščenja možnih oz. ekonomsko sprejemljivih kapacitet.

Težave zaradi iztrošenosti stroja v Pogancih

Na žagi Pogance smo razžagali 5.932 m³, od tega 5.293 m³ iz gozdov SLP in 639 m³ iglavcev in listavcev iz gozdov ZAS. Za razrez smo porabili 3.395 obratovalnih ur. Zaradi popravila stroja nismo delali 28 delovnih dni v septembru in oktobru. Te dni smo delno nadomestili z delom na vse proste sobote do konca leta in z ukinitvijo razreza za sečne hlodovine. S tem smo sicer v precejšnji meri nadomestili zamudo,

nismo pa mogli realizirati tudi prodaje, ker kupci v decembru niso zaradi letnih inventur nabavljali lesa. Zato smo konec leta imeli v skladišču žage za pribl. 400.000,00 din neprodanih zalog rezanega lesa.

Velika pridobitev: 3 nove ceste

Leto 1978 je za našo TOZD pomembno tudi zaradi gradnje novih gozdnih cest na Ruperč vrhu in Gorjancih, kjer smo skupno pridobili 9.945 m, in sicer:

- cesta Debeli kostanj – Petane: 1642 m
- cesta Krvavi kamen – Koprivnik – Gaberje: 5.158 m + 2.459 m
- cesta Glažarjev graben odd. 7 : 686 m
- Prva cesta nam je odprla odd. 18 in skrajšala razdaljo prevoza Birčna vas – Straža. Druga cesta nam bo v prihodnjem letu omogočila sečnjo v 3 odd. Koprivnika, tretja pa v letošnjem letu sečnjo v odd. 7 – Gorjanci.

VLADO PAVEC, dipl. ing.

POSLOVNI USPEH GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO V LETU 1978

V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				dos.78/77	dos.78/plan 78
1. Celotni prihodek	248.716.736,06	274.994.968,00	308.129.759,46	124	112
2. Materialni stroški	118.625.854,84	135.159.970,00	135.781.432,52	114	100
3. Amortizacija	7.051.425,50	8.255.300,00	8.647.614,75	123	105
4. Dohodek	123.039.455,72	131.579.698,00	163.700.712,19	133	124
5. Pogodb.in zakon.obvez.	41.509.637,22	46.769.760,00	63.824.205,21	155	136
6. Čisti dohodek	81.529.818,50	84.809.938,00	99.876.506,98	123	118
7. Za osebne dohodke	65.003.488,07	69.081.283,00	77.569.882,46	119	113
8. Za sklade (skupaj)	16.526.330,43	15.728.655,00	22.306.624,52	135	141
9. Za rezervni sklad	1.478.334,55	2.376.299,00	3.826.311,20	259	161
10. Za poslovni sklad	4.908.671,58	7.016.176,00	5.374.887,95	109	77
11. Za sklad skupne porabe	10.139.324,40	6.336.180,00	13.105.425,37	129	207
12. Povpr.št.ev.zaposlenih	659	718	682	103	95
13. Povprečni neto OD	5425	5452	6369	117	116

POSLOVNI USPEH TOZD "GOZDARSTVO" STRAŽA V LETU 1978

V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				dos.78/77	dos.78/plan 78
1. Celotni prihodek	38.367.175,70	45.387.124,00	46.404.265,29	121	102
2. Materialni stroški	15.323.546,18	22.548.314,00	15.260.140,55	100	67
3. Amortizacija	1.150.995,00	1.416.800,00	1.431.381,00	124	101
4. Dohodek	21.892.634,52	21.422.010,00	29.712.743,74	136	139
5. Pogodb.in zakon.obvezn.	7.611.580,80	7.849.970,00	11.500.264,85	151	147
6. Čisti dohodek	14.281.053,72	13.572.040,00	18.212.478,89	128	134
7. Za osebne dohodke	10.539.873,28	9.898.056,00	12.059.792,31	114	122
8. Za sklade (skupaj)	3.741.180,44	3.673.984,00	6.152.686,58	164	167
9. Za rezervni sklad	437.852,70	428.440,00	742.818,60	170	173
10. Za poslovni sklad	1.440.531,49	2.255.364,00	3.001.688,61	208	133
11. Za sklad skup.porabe	1.862.796,25	990.180,00	2.408.179,37	129	243
12. Povpr.št.ev.zaposlenih	110	112	107	97	96
13. Povprečni neto OD	5214	5008	6242	120	125

POSLOVNI USPEH TOZD "GOZDARSTVO" PODTURN V LETU 1978

V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				dos.78/77	dos.78/plan 78
1. Celotni prihodek	42.818.285,45	44.789.742,00	46.819.626,56	109	105
2. Materialni stroški	15.021.573,50	16.741.784,00	14.985.393,57	100	90
3. Amortizacija	1.539.881,00	1.768.000,00	1.785.393,57	116	101
4. Dohodek	26.256.830,95	26.279.958,00	30.048.583,99	114	114
5. Pogodb.in zakon.obvezn.	12.666.768,75	13.118.867,00	14.655.742,25	116	112
6. Čisti dohodek	13.590.062,20	13.161.091,00	15.392.841,74	113	117
7. Za osebne dohodke	9.815.696,18	9.981.173,00	11.672.704,62	119	117
8. Za sklade (skupaj)	3.774.366,02	3.179.918,00	3.720.137,12	99	117
9. Za rezervni sklad	525.136,60	525.600,00	751.214,60	143	143
10. Za poslovni sklad	1.332.597,07	1.645.778,00	489.086,42	37	30
11. Za sklad skup.porabe	1.916.632,35	1.008.540,00	2.479.836,10	129	246
12. Povprečno št.ev.zaposlenih	107	119	112	105	94
13. Povprečni OD	5421	4753	6137	113	129

POSLOVNI USPEH TOZD "GOZDARSTVO" NOVO MESTO V LETU 1978

V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				78/77	78/plan78
1. Celotni prihodek	31.260.841,97	38.137.164,00	38.582.848,34	123	101
2. Materialni stroški	15.353.471,16	19.546.856,00	16.061.248,20	105	82
3. Amortizacija	1.023.132,60	1.137.800,00	1.235.192,05	121	109
4. Dohodek	14.884.238,21	17.452.508,00	21.286.408,09	143	122
5. Pogodb.in zakon.obvezn.	3.452.533,15	4.435.281,00	6.653.875,70	193	150
6. Čisti dohodek	11.424.388,41	13.017.227,00	14.632.532,39	128	112
7. Osební dohodki	9.638.024,49	10.879.332,00	12.101.369,93	125	112
8. Skladi skupaj	1.786.363,92	2.137.895,00	2.531.162,46	142	118
9. Za rezervni sklad	-	439.050,00	532.160,20	-	121
10. Za poslovni sklad	99.417,82	274.985,00	-	-	-
11. Za sklad skupne porabe	1.686.946,10	1.423.860,00	1.999.002,26	119	140
12. Povprečno št.ev.zaposlenih	111	115	112	101	97
13. Povprečni OD	4992	5360	6057	121	113

POSLOVNI USPEH TOZD "GOZDARSTVO" ČRMOŠNJICE V LETU 1978
V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				dos.78/77	dos.78/plan 78
1. Celotni prihodek	26.753.655,36	29.827.267,00	30.490.714,05	114	102
2. Materialni stroški	11.214.315,43	12.245.373,00	9.691.563,83	86	79
3. Amortizacija	1.177.167,00	1.348.700,00	1.406.547,00	119	104
4. Dohodek	14.362.172,93	16.233.194,00	19.392.603,22	135	119
5. Pogodb.in zakon.obvezn.	4.725.110,85	6.711.937,00	8.229.957,00	174	123
6. Čisti dohodek	9.637.062,08	9.521.257,00	11.162.646,22	115	117
7. Za osebne dohodke	7.763.188,35	7.707.490,00	9.423.615,33	121	122
8. Za sklade (skupaj)	1.873.873,73	1.813.767,00	1.739.030,89	93	96
9. Za rezervni sklad	287.243,45	324.660,00	484.815,10	168	149
10. Za poslovni sklad	525.959,98	734.307,00	-	-	-
11. Za sklad skup.porabe	1.060.670,30	754.800,00	1.254.215,79	118	166
12. Povpreč.št.ev.zaposlenih	79	85	84	106	99
13. Povprečni OD	5306	5138	6246	118	122

POSLOVNI USPEH TOK "GOZDARSTVO" ČRNOMELJ V LETU 1978
V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				dos.78/77	dos.78/plan 78
1. Celotni prihodek	20.565.335,90	20.311.180,08	23.020.318,08	160	163
2. Materialni stroški	14.366.851,60	14.130.301,00	23.668.329,93	165	168
3. Amortizacija	21.856,00	30.000,00	32.972,00	151	110
4. Dohodek	6.176.628,30	6.150.879,00	9.319.016,15	151	152
5. Pogodb.in zakon.obvezn.	3.033.739,60	2.992.561,00	5.123.258,35	169	171
6. Čisti dohodek	3.142.888,70	3.158.318,00	4.195.757,80	134	133
7. Za osebne dohodke	1.916.282,30	2.439.529,00	2.623.548,10	137	108
8. Za sklade (skupaj)	1.226.606,40	718.789,00	1.572.209,70	128	219
9. Za rezervni sklad	123.532,55	121.460,00	232.975,40	188	192
10. Za poslovni sklad	880.962,00	393.089,00	786.099,15	89	200
11. Za sklad skup.porabe	222.111,65	204.240,00	553.135,15	249	271
12. Povpreč.št.ev.zaposlenih	16	23	23	143	100
13. Povprečni OD	6269	6010	6663	106	110

POSLOVNI USPEH TOK "GOZDARSTVO" NOVO MESTO V LETU 1978
V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				dos.78/77	dos.78/plan 78
1. Celotni prihodek	27.333.226,35	28.799.974,00	41.835.853,90	153	145
2. Materialni stroški	19.416.733,71	19.792.915,00	28.983.322,03	149	146
3. Amortizacija	8.336,00	60.000,00	37.722,00	453	63
4. Dohodek	7.952.107,14	8.947.059,00	12.814.809,87	161	143
5. Pogodb.in zakon.obvezn.	3.735.072,95	4.235.357,00	6.300.639,90	169	148
6. Čisti dohodek	4.223.034,19	4.711.702,00	6.514.169,97	154	138
7. Za osebne dohodke	3.775.559,40	3.736.405,00	4.494.354,45	119	120
8. Za sklade (skupaj)	444.474,79	975.297,00	2.019.815,52	454	207
9. Za rezervni sklad	-	175.940,00	320.370,25	-	179
10. Za poslovni sklad	-	485.557,00	731.809,12	-	151
11. Za sklad skupne porabe	444.474,79	310.300,00	967.636,15	213	311
12. Povpr.št.ev.zaposlenih	20	35	35	117	100
13. Povprečni OD	6311	6019	7210	114	119

POSLOVNI USPEH DSSS V LETU 1978 V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				dos.78/77	dos.78/plan 78
1. Celotni prihodek	13.421.782,93	15.083.000,00	14.738.004,37	110	98
2. Materialni stroški	3.930.668,37	3.573.000,00	3.556.455,74	90	100
3. Amortizacija	478.441,90	550.000,00	533.284,00	111	97
4. Dohodek	9.012.672,66	10.960.000,00	10.648.264,63	118	97
5. Pogodb.in zakon.obvezn.	793.653,31	1.230.000,00	1.441.020,80	182	117
6. Čisti dohodek	8.219.019,35	9.730.000,00	9.207.243,83	112	95
7. Za osebne dohodke	7.479.968,05	8.890.000,00	7.832.984,20	105	88
8. Za sklade (skupaj)	739.051,30	840.000,00	1.374.259,63	186	164
9. Za rezervni sklad	-	-	-	-	-
10. Za poslovni sklad	-	-	-	-	-
11. Za sklad skup.porabe	739.051,30	840.000,00	1.374.259,63	186	164
12. Povpreč.št.ev.zaposlenih	53	57	52	98	91
13. Povprečni OD	6979	8838	8082	116	92

POSLOVNI USPEH TOZD "GOZDARSTVO" ČRNOMELJ V LETU 1978
V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št. Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
				dos.78/77	dos.78/plan 78
1. Celotni prihodek	24.419.280,13	27.278.202,00	29.278.352,39	120	107
2. Materialni stroški	10.230.237,62	11.777.923,00	10.746.743,59	105	91
3. Amortizacija	945.426,00	1.133.000,00	1.280.226,00	135	113
4. Dohodek	13.243.616,51	14.367.279,00	17.251.382,80	130	120
5. Pogodb.in zakon.obveznosti	2.909.874,06	3.405.447,00	5.849.629,86	201	172
6. Čisti dohodek	10.333.742,45	10.961.832,00	11.401.752,94	110	104
7. Za osebne dohodke	8.787.215,32	9.399.786,00	10.239.180,77	117	109
8. Za sklade (skupaj)	1.545.927,13	1.562.046,00	1.162.572,17	75	74
9. Za rezervni sklad	-	287.350,00	431.284,55	-	150
10. Za poslovni sklad	251.106,53	297.896,00	-	-	-
11. Za sklad skup.porabe	1.294.820,60	976.800,00	731.287,62	56	75
12. Povpreč.št.ev.zaposlenih	100	110	97	97	88
13. Povprečni OD	4878	4842	5816	119	120

TOZD Gozdarstvo
Črmošnjice:

Plan gojenja in izkoriščanja izpolnjen

Poslovanje TOZD Gozdarstvo Črmošnjice je bilo v letu 1978 glede na razmere, kakršne so bile (okvare strojev, bolezni) dokaj ugodno in je potekalo po zastavljenem dinamičnem planu. TOZD je izpolnila vsa dela v izkoriščanju in gojenju gozdov 100 %, finančno jih ni prekoračevala, le pri kamionih in pri traktorjih so se nekoliko povečali materialni stroški. V okviru svojega letnega finančnega programa je TOZD zadostila vsem obveznostim, prispevkom, davkom, obveznosti po 12. členu zakona o gozdovih, pokrila osebne dohodke, zmanjkalo pa je 250.000,00 din za sklad skupne porabe. Poprečno je bilo zaposlenih na TOZD v letu 1978 83 delavcev, od teh 15 žensk. Poprečni osebni dohodek je bil 6.246,00 din.

Preveč bolezenskih dopustov? Največ v avgustu!

Ko govorimo o osebnih dohodkih in o posameznih činiteljih, ki so vplivali na izvršitev plana, se moramo ustaviti tudi pri številnih bolniških dnevih do 30 dni, katere plačuje delovna organizacija in katerih je bilo v letu 1978 po mesecih naslednje število :

januar	62 dni	8967,00 din
februar	41 dni	10425,90 din
marec	75 dni	22113,95 din
april	75 dni	15953,90 din
maj	103 dni	26771,15 din
junij	154 dni	30777,70 din
julij	77 dni	15030,45 din
avgust	251 dni	45947,25 din
september	115 dni	20834,10 din
oktober	170 dni	32547,95 din
november	98 dni	18705,05 din
december	28 dni	5266,05 din
skupaj	1249 dni	253.341,35 din

Prav zaradi obilice bolezenskih dopustov smo morali v TOZD jeseni 1978 zaposliti nekaj novih delavcev, da bi izvršili delovni načrt. V sečnji je vse leto delalo 34 delavcev sekačev, od tega 25 iz Bosne in 9 domačih delavcev. Plan poseka gozdnih sortimentov v letu 1978 je bil dosežen s 103 %. Prodano je bilo 24.209 m3 lesa ali 86 %

po planu predvidenega. Stroški motornih žag po 1 kubičnem metru znašajo 14,82 din.

Les smo v večini izvozili s svojimi kamioni, le za tovarno celuloze Krško smo vozili prostornino s privatnimi vozniki. Tovornjaki so precej izrabljeni, tako da je od treh težkih kamionov le eden zmožen prevozov večjih količin, ker je še razmeroma nov in nima večjih popravil. Nujno bo treba obnoviti (zamenjati) vozila, da bi mogli les dostavljati kupcem.

Vsa gojitvena dela, ki so jih opravile povečini ženske, so bila opravljena. Le pri pripravi tal za pogozdovanje in pri reševanju iglavcev so dopolnjevali delo sekači z motornimi žagami. Dela so bila kvalitetno izvršena, kar je razvidno tudi iz zapisnikov pregledov gozdarskega inšpektorja.

V letu 1978 smo odkazali 28.872 m³ za redno sečnjo in 1265 m³ slučajnih pripadkov, torej skupaj 30.137 m³.

Dobro opremljen, udoben delavski dom

Od investicij, planiranih v letu 1978, ki so bile tudi uresničene, je ena glavnih delavski dom, ki je bil uradno odprt ob 16. tekmovalju gozdarjev Jugoslavije v Novem mestu. Z zgraditvijo doma so trajno izboljšane življenjske razmere naših delavcev. Stroški za stavbo so znašali 5.533.835,00 din, za opremo pa 717.027,50 din. V domu je stanovanj za 35 delavcev, kapaciteta kuhinje pa je do 200 obrokov.

Smatramo, da je ne glede na uspeh gospodarske organizacije in TOZD delo potekalo v redu, potrebno pa bo med letom rešiti še razna vprašanja, ki težijo TOZD (organizacija dela, bolezenski dopusti, idr.).

JANEZ ŠEBENIK

TOZD Gozdarstvo Straža:

Presoja rezultatov enoletnega poslovanja

Prihodek

Temeljna organizacija je pridobivala prihodek iz izkoriščanja gozdov, gojenja in varstva, odpreme in predelave lesa, prihodek iz storitev in drugih virov v manjšem obsegu. Plana poseka nismo dosegli, sumarno pa smo plan prodaje gozdnih sortimentov dosegli. Uspeli smo znižati prehodne zaloge, ki so padle na 2.000 m³. Pri gozdnogojitvenih delih nismo dosegli postavljenega plana (Nadaljevanje na 34. str.)

POSLOVNI USPEH TOK "GOZDARSTVO" TREBNJE V LETU 1978

V PRIMERJAVI Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št.	Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
					78/77	78/plan 78
1.	Celotni prihodek	10.471.931,30	10.575.100,00	13.177.649,54	126	125
2.	Materialni stroški	6.347.712,90	6.233.504,00	7.546.988,79	119	121
3.	Amortizacija	100.121,00	115.000,00	116.393,00	116	101
4.	Dohodek	4.024.097,31	4.226.596,00	5.514.267,75	137	130
5.	Pogodb.in zakon.obvezn.	1.372.561,75	1.581.731,00	2.193.906,60	160	139
6.	Čisti dohodek	2.650.772,76	2.644.865,00	3.320.361,15	125	126
7.	Osební dohodki	2.295.668,25	2.398.996,00	2.844.134,55	124	119
8.	Za sklade skupaj	355.104,51	245.869,00	476.226,60	134	194
9.	Za rezervni sklad	-	32.749,00	137.856,70	-	421
10.	Za poslovni sklad	-	-	-	-	-
11.	Za sklad skupne porabe	355.104,51	213.120,00	338.369,90	95	159
12.	Povprečno štev.zaposlenih	23	26	26	113	100
13.	Povprečni neto OD	5157	5229	6424	125	123

POSLOVNI USPEH TOZD "GRADNJE" V LETU 1978 V PRIMERJAVI

Z LETOM 1977 IN PLANOM 1978

Zap. št.	Elementi	Doseženo v letu 1977	Plan 1978	Doseženo v letu 1978	I N D E K S	
					dos.78/77	dos.78/plan 78
1.	Celotni prihodek	13.255.220,47	16.130.850,00	13.782.126,94	104	85
2.	Materialni stroški	7.420.694,28	8.904.000,00	5.281.246,29	71	59
3.	Amortizacija	606.069,00	696.000,00	788.248,70	130	113
4.	Dohodek	5.228.457,19	6.530.850,00	7.712.631,95	148	118
5.	Pogodb.in zakon.obvezn.	931.893,85	1.208.300,00	1.875.909,90	201	155
6.	Čisti dohodek	4.296.563,34	5.322.550,00	5.836.722,05	136	110
7.	Za osebne dohodke	3.257.180,95	4.407.620,00	4.278.198,20	132	97
8.	Za sklade (skupaj)	1.039.382,39	914.930,00	1.558.523,85	150	170
9.	Za rezervni sklad	104.569,15	128.050,00	192.815,80	184	151
10.	Za poslovni sklad	378.096,69	467.200,00	366.204,65	97	78
11.	Za sklad skup.porabe	556.716,55	319.680,00	999.503,40	180	312
12.	Povpreč.štev.zaposlenih	30	30	34	113	94
13.	Povprečni OD	6060	6937	6662	110	96

OBRAČUN GOZDNOGOJITVENIH DEL, ODKAZOVANJA IN UREJANJA V OBDOBJU OD 1.1.1978 DO 31.12.1978

	Gozdnogojitvena dela	Odkazilo	Urejanje	Skupaj
TOZD NOVO MESTO	3.890.361,00	331.710,00	152.808,00	4.374.879,00
TOZD STRAŽA	2.265.888,00	381.833,00	-	2.647.721,00
TOZD PODTURN	1.904.573,00	520.444,00	-	2.425.017,00
TOZD ČRNOŠNICE	2.453.526,00	418.904,00	-	2.872.430,00
TOZD ČRNOMELJ	3.409.744,00	292.456,00	672.817,45	4.375.017,45
TOZD TREBNJE	511.266,00	26.577,00	-	537.843,00
SKUPAJ DRUŽBE SEKTOR:	14.435.358,00	1.971.924,00	825.625,45	17.232.907,45
TOK NOVO MESTO	3.084.105,00	1.115.984,00	736.365,40	4.936.454,40
TOK ČRNOMELJ	2.774.714,00	93.579,00	225.254,40	3.834.547,40
TOK TREBNJE	530.277,00	305.613,00	-	1.235.890,00
SKUPAJ ZASEBNI SEKTOR:	6.389.096,00	2.255.181,00	963.619,80	10.008.896,80
SKUPAJ IRUŽB. IN ZASEBNI SEKTOR:	21.224.454,00	4.228.105,00	1.789.245,25	27.241.804,25

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

OBRAČUN IN PORABA BIOLOŠKE AMORTIZACIJE V LETU 1978

T O Z D	Za biol.amor. iz sredstev SIS-a	Obrac.biol. amortizac. TOZD	Prodaja gozdn. zemlj.	Skupaj	Opravljená dela	Nakup gozdev	Fitocen. do.Biro za g.našt.Lj.	Skupaj poraba sredstev biol. amortizacije
NOVO MESTO	284.403,45	1.942.210,65	17.992,00	2.294.606,10	4.374.879,00	178.860,75	463.170,00	5.016.909,75
STRAŽA	78.634,65	5.168.832,25	-	5.247.466,90	2.647.721,00	392.356,25	-	3.040.077,25
PODTURN	-	4.917.180,40	-	4.917.180,40	2.425.017,00	261.610,15	-	2.686.627,15
ČRNOŠNICE	187.721,60	3.096.025,70	-	3.283.747,30	2.872.430,00	-	-	2.872.430,00
ČRNOMELJ	412.529,05	2.096.985,70	-	2.509.514,75	4.375.017,45	-	-	4.375.017,45
TREBNJE(dr.n.)	49.380,45	227.008,70	-	276.389,15	537.843,00	-	-	537.843,00
SKUPAJ DRUŽBE SEKTOR:	1.012.669,20	17.498.243,40	17.992,00	18.528.904,60	17.232.907,45	832.827,15	463.170,00	18.528.904,60
T O K	Obrac.biol. amortizacija	Iz pret. leta	Od domače porabe	Iz SIS-a	Skupaj zbrana sredstva	Opravljená dela		
NOVO MESTO	4.198.618,15	339.716,65	385.267,25	216.455,50	5.113.057,55	4.938.454,40		
ČRNOMELJ	3.680.151,40	-	162.644,70	425.982,55	4.268.779,05	3.834.547,40		
TREBNJE	954.814,70	-	81.688,55	42.823,30	1.079.326,55	1.235.890,00		
SKUPAJ ZASEBNI SEKTOR:	8.833.584,25	339.716,65	547.911,95	685.261,35	10.461.163,15	10.008.896,80		
Skupaj zbrana sredstva					10.461.163,15			
Opravljená dela					10.008.896,80			
Za rep. SIS					452.266,35			

Presoja rezultatov enoletnega poslovanja

(Nadaljevanje s 33. str.)

na, vendar pa smo biološko amortizacijo zaradi nakupa gozdov porabili v predvideni višini.

Na odpremni skladišču je odprema lesa tekla v skladu s pro-

gramom, predelava lesa pa je presegla plan za 1.000 m³ izdelanih tramov. Prihodek od storitev, malo-prodaje, regresov itd. smo uresničili v okviru predvidevanj.

Celotni prihodek	1977:	38.367.000 din
Celotni plan:	1978:	45.387.000 din
Celotna real.	1978:	46.404.000 din
Indeksa 1978/77:		121
Indeksa 1978/plan	1978:	102

Dober uspeh zaradi učinkovite uporabe strojev in nove tehnologije v sečnji

Materialni stroški

Zaradi sorazmerne visoke učinkovitosti strojev pri spravilu, prevozu in nakladanju lesa ter uvedbe nove tehnologije v sečnji in izdelavi so bili znižani materialni stroški. V sečnji smo pod planskimi stroški na enoto proizvoda.

	plan	realizacija	indeks
iglavci	78,77 din	69,02 din	88
tehn. list.	55,99 din	42,65 din	76
prostor. les	73,97 din	74,65 din	101

Spravilo na enoto proizvoda:

iglavci	124,29 din	90,71 din	73
tehn. list.	89,77 din	87,57 din	98
prost. les	102,87 din	85,56 din	83
direktnih stroškov			
prevoz na 1 m ³	100,29 din	93,00 din	93

Na odstopanje stroškov vpliva tudi velik delež poseka iglavcev v zimskem času, kjer smo se izognili planiranemu lupljenju predvsem pri drobnem tehničnem lesu. V poprečju je bil normativ sečnje presežen za 1,8 m³ oz. 35 %.

50 % lesa je bilo spravljeno s konji. Pri spravilu smo dosegli visoke učinke s traktorji IMT 558, zgibnik pa je obratoval v slabših razmerah in ni dosegel zadovoljivih rezultatov.

Tudi prevoz s tovornjaki je bil v primerjavi z drugimi TOZD v preteklem letu aktiven in učinkovit. V 220 delovnih dnevih so kamioni (TAM + Magirus) prevozili 152.216 km oz. 533.460 tkm oz. prepeljali 14.976 m³ iglavcev in 13.865 m³ listavcev.

Materialni stroški 1977:	15.323.000 din
Materialni plan 1978:	22.548.000 din
Materialna real. 1978:	15.260.000 din
Indeks real. 1978/1977:	100
Indeks real. 1978/plwn 1978:	67

V prikazu materialnih stroškov manjka vrednost dobavljenega lesa tesalnici in žagi Luknja.

Amortizacija

Sredstva amortizacije se gibljejo v okviru plana, povečala pa so se v skladu s predpisi za 24 % od realizacije 1978 leta. Gozdna mehanizacija obratuje v težkih razmerah. Amortizacijska doba je predolga, sredstev za obnovo pa premalo. Neposredni vzrok teh pomanjkljivosti se odraža v zastarelem pravilno-prevoznem parku.

Dohodek in delitev

realizacija 1977:	21.893.000
plan 1978:	21.422.000
realizacija 1978:s,	29.713.000
indeks 1978/1977:	136
indeks 1978/plan 1978:	139

V predlogu zaključnega računa TOZD „Gozdarstvo“ Straža pokriva sredstva za osebne dohodke in obveznosti do družbenopolitičnih skupnosti in obveznosti do samoupravnih interesnih skupnosti, ki se poravnava iz dohodka. Odločanje o dohodku sloni na kazalcih poslovanja:

Ne poškoduj kašpotov, mostov, ograj in drugih naprav v gozdu

TOZD GOZDARSTVO PODTURN:

Poročilo o poslovanju v letu 1978

Celotni prihodek je bil planiran v višini 44.789.742,00 din, dosežen pa s 46.819.626,56 din (105 %). Po planu, sprejetem na referendumu, bi za izvršitev vseh predvidenih del potrebovali 119 delavcev, dejansko pa nas je bilo 108. Najbolj nam je primanjkovalo sekačev. Po planu bi v letu 1978 morali posekati in izdelati neto 35.700 m³ raznih lesnih sortimentov s 35 sekači. Res smo jih ob koncu leta našli na seznamu 34. Vendar je treba vedeti, da so 4 bili vse leto še učenci postojnske šole, nadaljnjih 5 sekačev pa je to le na papirju, saj so bili stalno v bolniški in čakali na komisijki pregled (invalidi III. ktg.). Iz analize porabljenega časa je razvidno, da smo 27.510 m³ posekali dejansko le s 25 sekači.

Stražani so nam posekali 833 m³, razliko 5096 m³ do realiziranih 33.439 m³ (94 % plana) pa so napravili posamezniki, ki so bili v sečnji krajši čas in jih ni v analizi porabljenega časa. Poprečno je naš sekač posekal neto 1100 m³ ali 8,13 m³

v 8 urah. Najbolj so se izkazali sledeči:

1. Franc Murn – Podturn (2143 m³),
2. Dušan Stojič (1761 m³),
3. Tisovec Franc (1640 m³),
4. Junuz Marošlić (1584 m³),
5. Jože Murn D. T. (1516 m³),
6. Ivan Turk (1500 m³),
7. Viktor Ferko (1427 m³),
8. Jože Nose (1328 m³),
9. Domin Saratlija (1308 m³),
10. Milan Karakaš (1280 m³).

Plan sečnje torej nismo dosegli 100 %. Podatek o doseženi proizvodnji pa bi morali dopolniti še z m³ na račun maloprodaje listavcev (odpadki, material iz redčenja, reševanja, priprave tal, razno kolje). Tega lesa je bilo okoli 1000 m³. Evidentirali smo le odkazilo.

Primanjkljaj je le v drveh in celuloznem lesu, ker je bilo tega v redčenju manj, saj smo sečnjo tehničnega lesa npr. celo presegli. Temu dejstvu in višnim prodajnim cenam gre zasluga, da smo prodajo lesnih sortimentov za 33.375.939,50 din ali 101 % plana.

– dohodek na delavca	277.689 din
– dohodek v primerjavi s poveč. uporabljenimi sredstvi	278 din
– čisti dohodek na delavca	170.210 din
– akumulacija v primerjavi z dohodkom	8.10 din
– akumulacija v prim. s čist. dohodkom	13.22 din
– akumulacija v primerjavi s poprečno uporabljenimi sredstvi	0.09 din
– osebni dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca	135.215 din
– čisti neto OD na delavca	6.242 din

Pogodbene in zakonske obveznosti so v primerjavi z letom 1977 porasle za 51 % oziroma presegle predvidevanja v planu za 47 %. Čisti dohodek je v primerjavi z 1977 letom porasel za 28 %, v primerjavi s planom za 34 %. Sredstva za OD so presegla plan za 22 %. Sredstva za sklade v 1978 znašajo 6.152.686 din in se razdelijo po odločitvi zbora kolektiva in delavskega sveta TOZD „Gozdarstvo“ Straža, na sredstva rezervnega sklada v višini 742.828 din, poslovni sklad (združena sredstva) 1.028.660,15 din, na sklad skupne porabe 2.408.179 din in sredstva za poslovni sklad TOZD Gozdarstvo Straža v višini 1.973.028 din.

JERNEJ PIŠKUR, dipl. ing.

O naši mehanizaciji smo veliko razpravljali že ob periodičnem obračunu za 9 mesecev. Dotrajali tovornjaki so naša velika hiba. Vozimo tudi z 12 let starim kamionom. Izpadi zaradi popravil so veliki, direktni stroški (brez amortizacije in režije) pa večji kot priznana realizacija teh storitev. Prevozne usluge drugim temeljnimi organizacijam so torej prinašale naši TOZD izgubo, čeprav so bile, gledano iz vidika celega podjetja, te vožnje opravičljive.

Furlan s traktorjem IMT 4.911 m³!

Timberjack je imel kar za 598.862,00 din popravil in bo treba čimprej dobiti zanj zamenjavo. Pripomnil pa bi, da nam je DOZ povrnil zaradi strojeloma 305.679,00 din. Zgibni traktor je izvel 5.767 m³ hlovovine, najboljši naš traktor IMT (Furlan) pa za primerjavo 4.911 m³.

(Nadaljevanje na 35. str.)

Premalo sredstev za kritje dveh skladov

Pridobivanje lesa

Plan sečnje :
18.421 m³, doseženo 18.882 m³ – 102 %
– iglavci 2.760 m³, doseženo 2.764 m³ – 100 %
– buk. hl. 5.130 m³, doseženo 5.260 m³ – 102 %
– ost. list. 627 m³, doseženo 1.679 m³ – 267 %
– goli 800 m³, doseženo 667 m³ – 83 %
– drva 14.000 prm, doseženo 13.000 prm – 92 %

Stroški sečnje so znašali po enoti:
– iglavci 113.55 din/m³ ali 97 % od planiranih

(Nadaljevanje s 34. str.)

Obseg gojitvenih del je v glavnem presežen, zlasti pri delih, za katerih realizacijo po enoti je potrebno več norma ur. Vsa dela smo opravili s stalnimi delavci, le pri obžetvah so sodelovali dninarji.

Veliko bolniških dni!

Zelo hud problem so bolniški izostanki, saj je povprečno bil vsak bolan 34 dni. To je za skrbiljujoča številka. Kje je vzrok temu negativnemu pojavu? Največ bolniške, predvsem nad 30 dni, gre na račun tistih, ki v bolniškem staležu čakajo na upokojeve ali pa da jih komisija proglasi za invalide III. kategorije. Primerov je veliko in komisija ni ažurna. Nadalje je tu še dejstvo, da se delavci iz Bosne pogosto vračajo z bolniško, katero v ambulantni Dolenjske Toplice potrdijo. Na povečanje bolniških izostankov vpliva tudi stalno menjavanje zdravnikov.

Kljub temu lahko rečem, da smo poslovno leto 1978 zaključili uspešno, kar je zasluga vseh vestnih delavcev, večine članov kolektiva, ki imajo dobre delovne navade in so zaradi tistih, ki so bili bolni, morali toliko bolj poprijeti sami.

Poročilo bi rad zaključil z eno izmed ugotovitev na našem zboru: težko je razumeti, da TOZD, ki ima 46.819.626,50 din celotnega prihodka in 30.048.583,00 din dohodka, po odbitku vseh obveznosti na koncu nima niti dinarja poslovnega sklada, s katerim bi razpolagal. Pri tem pa smo morali odvesti na račun rente drugim TOZD 4.450.000,00 din.

SLAVKO KLANČIČAR

– listavci 65,24 din/m³ ali 97 % od planiranih
– drva 83,35 din/m³ ali 100 % od planiranih
Stroški spravila po enoti:
– iglavci 137,71 din/m³
– listavci 120,60 din/m³
– drva 86,86 din/prm.
Stroški spravila so od planiranih v povprečju nižji za 22 %. Med letom smo namreč morali zaradi gradnje elektrovođa in predvidene ceste deloma menjati sečišča in vključiti v spravo pogodbeno vozniške, kar je vplivalo na znižanje stroškov.

Traktorja (2) sta opravila na spravi 1.611 ur in spravila 3.366 m³. Dejansko je v povprečju vse leto obratoval le en traktor, ker je novonabavljeni še v garancijskem roku imel strojelome, ki so povzročali daljše zastoje. Učinek na delovni dan je bil 17 m³.

Sekali smo v 59 oddelkih, povprečno smo v enem oddelku posekali 319 m³.

TOZD „Gozdarstvo“ Črnomelj nima dovolj sredstev za oblikovanje poslovnega sklada in pokritje sklada skupne porabe. Plan celotnega prihodka je bil presežen za 7 %, plan dohodka za 20 %, plan pogodbenih in zakonskih obveznosti pa za 101 %, kar predstavlja v masi preko 244 milijonov S-din prekoračitve, zato ostane čistega dohodka le 4 % več kot je planirano in po pokritju osebnih dohodkov je zmanjkalo za sklade.

Pri strukturi lesnih sortimentov, kakršne imamo na TOZD Črnomelj, tako visokih prekoračitev ni mogoče nadoknaditi.

Delavski svet TOZD Črnomelj je analiziral uspehe poslovanja in sprejel ukrepe za izboljšanje gospodarjenja in iskanje možnosti, da delavci ne bodo zaradi primanjkljaja v skladu skupne porabe prikrajšani v osebnih prejemkih.

Pohiteli bomo s pravilom, prevozom in z oddajo lesa, delali bomo do nadaljnjega vse sote, vse oblike dotacij in pomoči iz sklada skupne porabe bomo omejili in zaostri delovno disciplino.

Poprečna prodajna cena za vse lesne sortimente je znašala 753,04 din/m³. Ker so bili traktorji veliko v okvarah, so ostale zaloge v gozdu večje kot smo predvidevali.

Vozni park je zaradi stalnih razprav o škodi, ki se pojavlja na lesu v TOK, vozil precej v zasebnem sektorju in so zato

ostale zaloge v družbenem sektorju, kar vpliva tudi pri rezultatu poslovanja TOZD.

Gozdnogojitvena dela:

– priprava tal 17 ha
– pogozdovanje 22 ha
– čiščenje 143 ha
– obžetev 135 ha
– reševanje iglav. 33 ha
– redčenje I. 83 ha
– redčenje II. 119 ha

Stroški so v povprečju za 22 % nižji od planiranih, ker so skoraj 30 % obžetve in čiščenja opravili dijaki. Tudi pri pogozdovanju so precej dela opravili šolarji.

Oddanih 344.000 kom sadik 2/0. Realizacija je znašala 138.250,00 din. Opravljeno je bilo 1.791 ur – stroški so znašali 122.737,00 din. Kamioni: (4 – tonaža 28 ton) so opravili 381.794 ton/km in so plan prevozov prekoračili za 15 %. Zaradi iztrošenosti so vozila imela pogostne okvare. Planirane stroške po ton/km so presegli za 13,6 %. Stroški po ton/km so bili 3,41 din.

Odpremno skladišče je odpremilo 23.656 m³ lesa. Stroški po m³ z vštetim nakladalcom Volvo, so znašali 46,18 din. Na obratovalno uro je Volvo naložil 15,6 m³, upoštevajoč pobiranje in premike. Kljub prizadevanju nismo uspeli dobiti prevoznikov za direkten prevoz celuloze v Krško.

Za gradnjo vlak je bilo porabljenih 249.217,50 din. Povprečno je bilo zaposlenih 97 delavcev s povprečnim mesečnim OD 5.816,00 din (po n/h potrebnih 110 delavcev).

Analiza stroškov dokazuje, da so v 313. in 311. panogi ustvarjeni prihranki v vseh fazah in so znatno pod planiranimi. Stroške so prekoračili le kamioni in traktorji.

Boleznin je bilo 1.638 dni (v letu 1977: 1.902 dni), indeks 86 %. Od tega kot posledica nezgod pri delu 118 dni (v letu 1977 309 dni), indeks 38 %. Za boleznine je bilo izplačano 285.499,25 din. Vse leto je bilo izven dela okrog 6 % delavcev.

Rezultat poslovanja z indeksi je razviden iz tabel. Dodajmo še primerjavo elementov obračuna nasproti celotnemu prihodu po TOZD (zaokroženo).

Primerjava z drugimi TOZD:

	Novo m.	Straža	Podturn	Črmoš.	Črnomelj
celotni prihodek	100	100	100	100	100
– mater. str.	42	33	32	37	
– amortizacija	3	3	4	5	4
dohodek	55	64	64	63	59
dohodek	100	100	100	100	100
– pog. in zakon. obv.	25	39	49	42	34
– oseb. doh.	62	48	39	49	59
– rezervni sklad	3	2	2	3	3
– poslovni sklad	2	3	2	–	–
– sklad skup. porabe	8	8	8	6	4

V delovno razmerje sprejemamo le delavce s stalnim bivališčem na območju TOZD, mesečno spremljamo stroške po stroškovnih nosilcih, ukini bomo eno delovno mesto skladiščnika in eno delovno mesto manipulant pri kamionih, zaostri kriterij za deževne dneve in boleznine.

Poiskati je potrebno možnosti o najetju posojila za kritje sklada skupne porabe, če ne bo mogoče nekaterih dajatev pokriti iz tekočega dohodka.

TONE FABJAN

(Nadaljevanje na 41. str.)

Varujmo gozdove pred požari!

Februarja, marca in aprila je vsako leto največ požarov. Bodimo torej sedaj še posebno pozorni!

1. Ravnajmo tako, da požara ne bomo povzročili!
2. Če požar opazimo, ga takoj pogasimo!
3. Če požara ne moremo sami pogasiti, kar najhitreje pokličimo na pomoč sovaščane, obvestimo ljudsko milico in gasilce!

Priznanje in čast za GG Novo mesto

Sprejet je samoupravni sporazum o urejanju, vzdrževanju in varstvu spomenikov in naravnih znamenitosti na Kočevskem Rogu

Sporazum je sklenjen z namenom, da se spomeniki NOB in naravne znamenitosti na Kočevskem Rogu trajno ohranijo z rednim vzdrževanjem in obnavljanjem.

V tej zvezi bo gozdno gospodarstvo Novo mesto vzdrževalo vse pomembne objekte iz NOB ter naravne znamenitosti na območju Roga, vključno tudi Stare žage (stavbe, barake, bunkerje, spominska obeležja).

Po posebnem dogovoru bo GG opravljajo na Rogu tudi druga opravila.

Gozdno gospodarstvo bo čistilo prostor ob objektih, spominskih obeležjih, kot tudi poti in dostope do njih.

Na teh objektih bo opravljalo tudi zimska vzdrževalna dela kot so:

- pluzenje cest,
- odstranjevanje snega s streh stavb in barak,
- čiščenje prostorov okrog smerokazov.

Gozdno gospodarstvo Novo mesto prevzame popravila iz rekonstrukcije gozdnih cest in dostopov do spomenikov NOB in naravnih znamenitosti in se zaveže, da bodo vsi dostopi tako vzdrževani, da bo možen neoviran dostop do vseh objektov.

Gozdno gospodarstvo mora na območju Roga postaviti smerokaze v skladu z izdelanim programom in jih redno vzdrževati.

Za vzdrževanje grobov in pokopališč na Rogu skrbi gozdno gospodarstvo Novo mesto. Dejansko pa bodo vzdrževale in urejale grobišča in okolico grobišč območne šole.

Ožje in širše območje gozdov v zaščitenem pasu

Gozdno gospodarstvo se za-

vezuje, da bo razdelilo gozdove v zaščitenem pasu v dve skupini zaradi različnega gospodarjenja na teh gozdnih površinah. Gozdno gospodarstvo razdeli gozdove v zaščitenem pasu na ožje območje, kamor spadajo gozdovi v neposredni bližini spomenikov in znamenitosti, ter na širše območje, ki zajema gozdove, ki so v zaščitenem pasu, vendar pa niso neposredno navezani na okolje spomenikov.

Gozdno gospodarstvo bo v gozdnih „ožjega območja“ gospodarilo tako, da ne bo bistveno vplivalo na spremembo okolja, hkrati pa bo skrbelo, da dotrajan gozd ne bo propadel in s tem ogrožal spomenikov ali obiskovalcev.

V gozdnih „širšega območja“ bo gozdno gospodarstvo gospodarilo po sodobnih gozdnogojitvenih načelih, tako da se čimbolj ohrani naravno podoba gozda.

Gozdno gospodarstvo predloži v skladu z 8. členom družbenega dogovora vsako leto do 30. novembra predlog količinskega in finančnega načrta del, potrebnih za ohranjanje spomenikov in naravnih znamenitosti za prihodnje leto.

SIS se zavezuje zagotoviti finančna sredstva za uresničevanje programiranih del.

Količino in kakovost izvršenih del ugotovi komisija za komunalno urejanje pri odboru za varstvo spomenikov NOB in naravnih znamenitosti Roga pri medobčinskem svetu SZDL za Dolenjsko.

Gozdno gospodarstvo Novo mesto bo tesno sodelovalo z GG Kočevje, Novolesom in drugimi zainteresiranimi organizacijami in društvi, ki so obljubile opravljanje določenih nalog pri ohranjanju teh objektov ali pa bodo to še storili.

Sporazum stopi v veljavo takoj po podpisu.

Sporazum bosta podpisala za odbor predsednik Franc Leskošek—Luka in direktor GG ing. Jože Petrič.

S prenosom dejavnosti neposrednega vzdrževanja in obnavljanja naravnih znamenitosti, zlasti pa spomenikov iz naše revolucije, je dano delavcem gozdnega gospodarstva Novo mesto priznanje za dosedanje tesno in vsestransko sodelovanje, s tem pa tudi čas, da lahko čuvajo in ohranjajo našim in poznejšim rodovom delček tistega prostora, kjer se je krojila usoda našega slovenskega, pa tudi vseh jugoslovanskih narodov.

Kmetje – lastniki gozdov!

Za potrebe spravila lesa si lahko kupite pri Agrotehnik Ljubljana, Titova 38, traktorski priključek EKV-3 (enobobenski kmečki vitel). Nakupna cena vitla s prometnim davkom je 20.833,00 din. Vitel lahko priključite na vse traktorje z močjo nad 30 KS.

Ostali tehnični podatki so:

- montira se na tritočkovni priključek,
- stabilizatorji omogočajo fiksiranje traktorja pri delu,
- vlečna sila 3.000 kg,
- dolžina vlečne jeklene vrvi ϕ 10 mm je 40 m,
- teža 145 kg.

Za traktor IMT 533 lahko kupite tudi varnostno kabinico. Cena s prometnim davkom je žal zelo velika: kar 31.124 dinarjev.

JOŽE KURE, dipl. ing.

Življenje star...

Rojena v skalnatem pobočju pred mnogimi leti je vseskozi živela v lepi slogi s svojimi vrstnicami, s katerimi je delila dobro in slabo. Doživljala je rojstva in smrti svojih sorodnic. Iz leta v leto je postajala vse močnejša, čutila je, da prehiteva svoje sosedo po višini in tudi drugače. Njene mogočne roke so kaj kmalu začele segati celo mimo najbližjih sosed, seveda, saj je stala na trdnih nogah. Vsake toliko časa je poskrbela, da njen rod ne bi izumrl in je obilno rodila.

Tako nekako je potekalo njeno življenje.

Nekega poznega poletnega dne je že od daleč opazila, da

hodita dva človeka najprej okoli njenih sosed, nato sta se ustavila pri njej in jo oba ogledovala tako, da ji je postalo kar malo nerodno. Seveda ju ni razumela, kaj sta se pogovarjala.

Opazila pa je, da sta si prikimala, nakar jo je manjši objel z neko napravo, potem pa nekaj onemu večjemu zaklical.

Nato jo je na istem mestu in čisto v nogah še zasekal.

Vse to se je hitro odvijalo, da se niti ni zavedala, kaj se je pravzaprav zgodilo. Ni ji pa ušlo, da so se njene sosedo pri tem nekam sumljivo spogledale. Komaj si je malo opomogla od

tega dogodka (takrat so tudi dnevi postali nekoliko hladnejši), je nenadoma opazila, da je med bližnjimi sosedi prva spremenila barvo. „Kaj sem res toliko starejša od ostalih?“ je pomislila. Kmalu za tem, ko je tudi prva odvrгла lepo rdečkastorumen odejo, je nekega še hladnega dne opazila, da se ji spet približujeta dva človeka.

Videla je, da sta nosila veliko predmetov, ki jih ni poznala in jih odložila v neposredni bližini.

Večji je pokazal proti njej. „Le kaj mi spet hočejo!“ je pomislila. Hkrati je opazila pomilovalen pogled sosed. To ji ni obetalo nič dobrega, o tem je

bila trdno prepričana. Človeka sta si med tem poveznila na glavi neka čudna pokrivala.

Manjši je vzel v roke nekaj, kar je kmalu močno zaropotalo. Starejši pa mu je pokazal z roko določeno smer. Se vedno ni ničesar razumela.

Ko pa je ta, ki je imel tisto ropotalo v roki, stopil čisto k njej in ji nastavil napravo tik nad njenimi nogami ter ji povzročil najprej globoko rano na eni strani, nato pa še na drugi, jo je močno streslo. V hipu je spoznala, da je sedaj z njo konec; v smrtnem strahu se je hotela ubraniti gotove smrti s tem, da je začela pritiskati z vso

Moje srečanje s tovarišem Edvardom Kardeljem

Vem, da se je z našim velikim nedolgo tega umrlim politikom srečalo zelo mnogo ljudi, zaradi veliko bolj pomembnih zadev kot je bil moj primer, saj je bil tovariš Kardelj zelo dostopen širokim ljudskim množicam. Opisal bi ga rad z drugega zornega kota.

Bilo je zgodaj spomladi leta 1971. Iz Lukovega doma so mi sporočili na našo upravo, naj pridem čimprej gor. „Tovariš Luka in še nekdo bi rad govoril s teboj“ se je glasilo obvestilo.

Takoj sem se usedel v avto. Med vožnjo sem razmišljal, kaj neki hoče tov. Leskošek. Z njim sem se do takrat že velikokrat srečal, zlasti ob graditvi gostišča pod Bazo 20.

„Najbrž bo spet potrebno kaj napraviti v zvezi s spomeniki NOB,“ sem se spraševal. „Ali pa je nas gozdarje kdo kaj očrnil pri njem. Toda kdo je oni drugi?“ Bil pa sem že na

parkirnem prostoru in uganka bo takoj rešena.

Vstopil sem v gostilniško sobo in sredi manjše družbe zgleдал tov. Leskoška—Luko, poleg njega pa tovariša Kardelja z ženo Pepco. Tovariš Luka me je takoj zagledal, povedal kdo sem in nadaljeval z besedami:

„Tovariša Kardelja zelo zani-ma, kako boste gozdarji uredili okolico tega doma“.

Hitro sem povedal, da smo o tem že razmišljali in sklenili, da bomo prazno površino pod stavbo zasadili z drevjem in grmičevjem, ki ga imamo na razpolago v naši drevesnici.

Spil sem za isto mizo še eno kokto, potem pa sta odšla tovariš Kardelj in tovarišica Pepca z menoj ven na ploščad. Pripovedoval mi je, kako je rad v naravi, zlasti sredi gozdov in kako ga zelo zanima hortikultura. Omenil je, da ima tudi sam neko reč (najbrž je mislil hišo),

okoli katere je posadil razno drevje in grmičevje. Če le utegne to tudi sam neguje in skrbi, da lepo uspeva. Vse to je povedal s svojim značilnim ti-him glasom, katerega sem tolikokrat slišal po televiziji ali radiu.

Tak uvod je pregnal vso zadrego z moje strani. Sproščeno sem razložil, kje bomo posadili liguster, cotoneaster, macesne in kje vrtnice plezalke. Potem se je med nama razvila pravcata razprava o hortikulturi in izkušnjah na tem področju.

Tovariš Kardelj mi je o vsem dal prav, njegove pripombe pa so bile nevsiljive. Obljubil sem, da bomo dobili nekje še ruševje in tudi tega posadili ob škarp. Pogovor je bil s tem pri kraju in segli smo si v roke ob slovesu.

Še dolgo sem nazaj grede razmišljeval o tem srečanju. Tovariša Kardelja sem do tedaj videl direktno le iz množice ob raznih manifestacijah. Najbliže sem mu bil takrat 1946. ali 1947. leta, ko je kot vodja naše delegacije odhajal na pogajanja v Pariz zaradi ureditve naših državnih meja. Stal sem med dijaki in drugimi ljubljancani ob železniški progi, ko smo mu mahali v pozdrav in zaželeli, da bi čim bolj opravil važno in težko nalogo. Koliko let je že tega!

Vem, da sem si srečanje na Bazi 20 zapomnil za vse življenje, kajti tovariš Kardelj ni bil samo politik in teoretik socializma, ampak tudi velik ljubitelj narave.

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. ing.

V drugi polovici marca bodo zbori kmetov—lastnikov gozdov, na katerih se bodo skupaj z delavci, vključenimi v temeljno organizacijo kooperantov v sestavi gozdnega gospodarstva Novo mesto, pogovarjali o medsebojnih odnosih. Posebno temeljito bodo razčlenili poslovanje v lanskem letu. Iz zaključnih računov TOK je razvidno, da je bilo gospodarjenje še dokaj dobro in uspešno. Razen tega naj bi sprejeli plan za letošnje leto. Kmetje naj bi posekali in prodali preko 53.000 m³ lesa in s tem ustvarili nekaj nad 75 milijonov din celotnega prihodka. Za gozdnogojitvena dela bodo namenili 8.777.890 din, kar pa ne zadostuje za pokritje vseh del, ki so določena z območnim gozdnogospodarskim načrtom.

Zbori kmetovalcev — lastnikov gozdov

Na zboru bodo razpravljali o tistem delu zakona, ki govori o združevanju kmetov. Združevanje kmetov v TOK je prostovoljno. Zato bodo imeli kmetje lastniki gozdov priložnost, da s pismeno izjavo prijavijo članstvo v TOK. Člani TOK imajo vse pravice in dolžnosti odločati o poslovanju TOK, voliti in biti voljeni v samoupravne organe, ugotavljati in razporejati skupni prihodek, dohodek in čisti dohodek itd. Kaj pa tisti kmetje—lastniki gozdov, ki se ne bodo vključili v TOK? Tudi ti imajo vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz gozda: lahko bodo dajali pobude za boljše poslovanje, sodelovali na sestankih, v organih upravljanja TOK pa ne bodo mogli sodelovati, vse dokler ne bodo njeni člani.

Prepričani smo, da se bodo kmetje zaradi zadev, ki so na dnevnem redu, zborov polnoštevilno udeležili.

F. MARKOVIČ

dobre bukve...

svojo težo na tisto strašno ropotalo, ki se ji je zarilo že globoko v telo. Njen brezupen odpor in namen pa je opazil tudi oni večji človek in hitro vtaknil v rano nek trd predmet ter začel močno udarjati po njem. Kmalu je ves zadihán prenehal in močno na glas nekaj zavpil, nekaj takega, kar je bila sicer že včasih slišala.

Toda takrat je hodilo po njenem domovanju veliko različnih ljudi. Ti ljudje so bili gotovo tujci. Nosili so drugačne predmete v rokah, ki so sicer tudi močno ropotali. Tudi pokrivala so imeli drugačna, z nekimi čudnimi črnimi znaki na njih.

Dobro se je spominjala, da so jo grdo gledali in grdo govorili o njej, gotovo zaradi tega, ker je s svojim mogočnim telesom branila beg nekemu človeku, ki se ji je zdel zelo znan, saj ga je prej že večkrat videvala. Imel je tudi drugačno pokrivalo in rdeč znak na njem.

Med tem kratkim premišljevanjem jo je spet zbudil človek z ropotalom in ji rano še poglobil. Oni drugi je spet začel udarjati po tistem trdem predmetu. Ko pa mu je začel pomagati še manjši človek, je dokončno spoznala, da se ne more več upirati, saj jo je začelo kar dvigati in ji zmanjkovati trdne opore. Še

enkrat jo je močno streslo, se ji stemnilo pred očmi, potem pa je omahnila proti tlem tako glasno, da je mogočno zadonelo. Še prej sta ona dva človeka odskočila v varno razdaljo.

Tudi najbližje sosedo so ob njenem padanju v smrtnem strahu zaječale. Nekatere najbližje so jo pri njenem padanju celo hotele zadržati. Toda zaman! Tista lepa vitka sosedo, ki ji je bila najbližja, je svoje plemenito dejanje plačala z življenjem. Saj jo je ta, ki je padala, kar pokopala pod seboj.

Druge so odnesle le manjše praske ali polomljene roke. Tudi redke ptice, ki so

tolikokrat gnezdele v njenem in sosednjih naročjih, so se vrešče razbežale.

Nekaj časa je bilo videti, kot da se je življenje ustavilo. Človeka sta si obrisala potni čeli, večji si je nekaj prižgal in začel puhati smrdljivi dim. Mlajši človek je spet zaropotal s tisto strašno rečjo in ji pričel rezati že tako polomljene in zdrobljene roke. Nazadnje jo je razkosal še na kratke dele. Tako sta iz mogočnega drevesa napravila pravo razdejanje.

Življenje dobre, stare bukve se je končalo.

FRANC ČIBEJ

Ne „ženska“, temveč družbena vprašanja!

Brez množične aktivne udeležbe žensk delavski razred ne more postati odločilen dejavnik celotnega družbenega razvoja. — S šopki, darili in veseljami si za 8. marec ne moremo „kupovati odpustkov“, če vse leto nismo nič naredili za urejanje družbenih vprašanj, izmed katerih številna najbolj pestijo zaposlene ženske.

Dnevni tisk, radio in televizija so nas pred dnevi obširno seznanili z gradivom problemske konference „Delavka v združenem delu“, ki je bila 6. marca v Ljubljani. Tudi na tej konferenci, ki so ji bila uvod številna posvetovanja v raznih delovnih organizacijah, je bilo znova predvsem poudarjeno, da v naši družbi ni mogoče umetno ustvarjati „moških“ in „ženskih“ vprašanj oz. jih deliti na probleme delavk in delavcev. Tudi če je del teh vprašanj tesneje povezan z družbenim položajem delavk, pri tem ne gre za „posebna ženska vprašanja“, temveč so to družbena vprašanja.

Zato ni prav nič odveč, če si zdaj, ko je 8. marec za nami in si marsikdo misli, da je do prihodnjega dneva žena v letu 1980 mogoče odložiti z dnevnega reda nekatera „neresena ženska vprašanja“, takrat pa jih spet ponoviti, osvežimo spomin z nekaterimi dejstvi:

- jugoslovanske žene so si že v NOB in v revoluciji priborile pravico do enakopravnosti;

- izhodišče položaja žensk in delavk še posebej je pri nas družbena lastnina proizvodnih sredstev in socialistično samoupravljanje;

- samoupravni odnosi, ki jih razvijamo, vključujejo enokopravnost vseh udeležencev v delu in odločanju;

- zgornje resnice lahko strnemo v ugotovitev: ni pravega samoupravljanja brez enakopravne vloge žensk v teh odnosih. Delavci ne morejo biti resnični samoupravljalci, če hkrati delavke niso samoupravljalke.

Družbeni položaj ženske je trdno merilo človekove osvoboditve. Teoretično je enakopravnost žensk čvrsto utemeljena, mnogo je bilo na-

družbene prehrane, delo potrošniških svetov, razvoj servisnih dejavnosti, ki naj razbremene gospodinjstva itd.

Ni odveč pripomba: zastareli pogledi na ta vprašanja včasih bolj kot materialni pogoji ovirajo uveljavljanje delavk! Prav zato je problemska konferenca opozorila na pomen še neizvršenih nalog z naštetih področij do kraja sedanjega srednjeročnega obdobja. Spodbuditi moramo nosilce planiranja — na primer na področju otroškega varstva — da pregledajo sedanje stanje in naredijo vse, da bodo zastavljeni smotri do konca 1980 izpeljani.

Pred nami je nov srednjeročni plan in plan dolgoročnega razvoja SRS. Slovensko gospodarstvo v njem spreminja svojo dosedanje sestavo, zato moramo ob tem upoštevati tudi učinke na bodoče zaposlovanje obeh spolov v posameznih dejavnostih, vrste poklicev, prostorske razmeritve starih in novih zmogljivosti in pod.

Pri tem ima sleherna naša delovna organizacija, krajevna skupnost in občina svoje obveznosti in pristoj-

nosti. Od vseh samoupravljalcev je torej odvisno, kako jih bomo reševali, s tem pa hkrati ustvarjali potrebne pogoje za množično aktivno udeležbo žensk v celotnem družbenem razvoju.

ZANIMIVA DEJSTVA

V tem stoletju smo porabili več premoga kot v vsej zgodovini človeštva do začetka tega stoletja.

Petina človeštva, ki živi v razvitih deželah, porabi štiri petine vse proizvedene energije.

Če bi vse prebivalstvo na svetu živel tako kot živimo v razvitih deželah, bi energetske rezerve zadostovale samo še za največ 20 let!

Le 17 % vseh kmetovalcev sveta živi v razvitih deželah, toda ti pridelajo kar 67 % (dve tretjini) hrane na svetu.

Na začetku tega stoletja je bilo na zemlji enajst mest z več kot milijon prebivalcev. Sedaj je takih mest že več kot dvesto.

32.291 ZDRAVNIKOV IN ZOBOZDRAVNIKOV

V državi smo imeli konec leta 1976 32.291 zdravnikov in zobozdravnikov. Od skupnega števila jih je delalo v Bosni in Hercegovini 3997, v Črni gori 638, na Hrvaškem 7921, v Makedoniji 2357, v Sloveniji 3596 in v Srbiji 13.782. Republiško poprečje v Srbiji in obeh avtonomnih pokrajinah pa je precej različno: tako dela na ožjem območju Srbije kar 9684 zdravnikov, na Kosovem samo 767 in v Vojvodini 3331 zdravnikov.

Istega leta smo imeli v Jugoslaviji tudi 4571 diplomiranih farmacevtov, od tega v Bosni in Hercegovini 295, v Črni gori 65, na Hrvaškem 1533, v Makedoniji 147, v Sloveniji 557 in v Srbiji 1974 (od tega na ožjem območju republike 1452, na Kosovem 63 in v Vojvodini 459).

Po sneženju — naša zimska pravljica ... (Foto: M. Pfeifer)

Zakon o združenem delu ne priznava „sindikalne liste“

„Dosledno je treba vrednotiti in nagrajevati delo samo na podlagi dejanskih rezultatov živega in minulega dela.“

„Samo v večjem dohodku izražen rezultat dela je lahko podlaga za uresničevanje vseh potreb in interesov delavcev.“

„Z boljšim delom in uveljavljanjem delitve po delu in rezultatih dela je treba spreminjati še vedno neustrezna razmerja za vse namene porabe, v skladu z ustvarjenim dohodkom in samoupravno opredeljenimi interesi delavcev.“

„Utrjevanje zavesti delavcev, da je le od boljšega dela in gospodarjenja z družbenimi sredstvi in s tem v večjem dohodku izražen rezultat dela podlaga za višje osebne dohodke in za uspešnejše zadovoljevanje drugih potreb delavcev, je ena od poglavitnih nalog.“

S tem smo navedli le nekaj temeljnih izhodišč, ki jih je, v skladu z določbami in duhom zakona o združenem delu, podal republiški svet Zveze sindikatov Slovenije v osnutku stališč pod naslovom „Pridobivanje in razporejanje dohodka ter uveljavljanje načel delitve po delu in rezultatih dela“ in objavil v Sindikalnem poročevalcu št. 2/79.

Že iz naslova je razvidno, da je RSZS Slovenije tokrat podal stališča in izhodišča za celovito področje družbene reprodukcije in ne le o „sindikalni listi“, ki je doslej priporočala določene pogoje, osnove in merila le za nekatera izplačila delavcem iz sklada skupne porabe ter za osebne prejemke v okviru materialnih stroškov. Poleg tega pa je skozi vsa stališča in izhodišča kot rdeča nit opazno vztrajanje,

da v praksi pospešimo prizadevanja za dejansko uveljavljanje načela delitve po delu in rezultatih dela na vseh ravneh.

Čeprav dosedanje „sindikalne liste“ niso imele moči zakona, so jih večinoma tako razumeli in s tem dejali delavcem določene pravice, ne glede na ustvarjen dohodek in rezultate dela. To pa seveda ni več v skladu z našim novim družbenoekonomskim sistemom in torej z določbami in duhom zakona o združenem delu.

Ko podaja stališča o sedanji sindikalni listi, RSZS Slovenije med drugim meni:

— nadurno, nočno delo, delo

ob nedeljah in praznikih ter deljen delovni čas so v bistvu posebne delovne razmere, ki jih je mogoče zajeti v metodologijo ugotavljanja sestavljenosti del in nalog;

— sedanji dodatek na delovno dobo naj bi postopoma odpravili in uvedli nagrajevanje po dejansko ugotovljenem živem in minulem delu;

— razna nadomestila osebne dohodka zaradi odsotnosti z dela je mogoče razlikovati glede na razlog odsotnosti. Nobeno nadomestilo osebne dohodka zaradi odsotnosti z dela ne more biti višje od osebnega dohodka, doseženega na delu;

— iz sredstev sklada skupne porabe se zadovoljujejo tisti skupni interesi delavcev v TOZD, ki zagotavljajo izboljšanje življenjskih in delovnih razmer delavcev;

— proučiti je treba umestnost jubilejnih nagrad in nagrad ob upokojitvi; kriteriji morajo biti dosledneje prilagojeni zakonu o združenem delu;

— višina prejemkov, ki štejejo med materialne stroške, ne more biti višja od dejanskih stroškov itd.

Da bi sedanjo „sindikalno listo“ uskladili z zakonom o združenem delu in s „stališči“,

RSZS Slovenije terja, da dajo osnovne organizacije sindikatov takoj pobudo, da bi v vseh OZD ustanovili posebne skupine delavcev, ki bi na tem prizadevno delale. RSZS bo med letom sproti izpopolnjeval stališča do delitve po delu, v skladu z rezultati široke aktivnosti na tem področju. Do konca leta 1979 naj bi vse OZD dokončno oblikovale in sprejele ustrezne nove kriterije za vrednotenje pravic namesto sedanje „sindikalne liste“, z veljavnostjo v letu 1980.

Do tedaj, torej za leto 1979, pa RSZS meni, naj bi ostali v veljavi kriteriji iz sindikalne liste za leto 1978 s tem, da se upošteva poprečni OD v 9 mesecih 1978 ter druge, statistično ugotovljene povišane osnove. Izjema velja za sklad skupne porabe, ki mora biti po višini in porabi že v tem letu odvisen od ustvarjenega dohodka, pri oblikovanju sredstev sklada pa imajo prednost sredstva za zagotovitev prehrane delavcev med delom.

Občinski svet Zveze sindikatov Novo mesto je sprejel rokovnik za izvedbo široke javne razprave o „stališčih“ RSZS Slovenije, ki naj bi bila opravljena v času od 16. februarja do 10. marca.

BOGOMIR ŠPILETIČ, varn. ing.

PRIREZOVANJE KORENIN PRED SAJENJEM

V Franciji pokriva cedra (atlantica) že 10.000 ha. Ob Sredozemskem morju bi bilo možno, da se je pogozdi celo 120.000 ha, toda pri pogozdovanju imajo slabe uspehe, saj se jim pogosto ne prime niti 50 odst. sadik. Poizkusno so obrezali korenine sadik na dolžino 20 cm in naenkrat dosegli skoraj 100 odst. uspeh.

PRAH, PRAH...

Da si bomo predstavljali, koliko je že samo prahu, ki pride v pljuča (torej ne govorimo o drugih škodljivih substancah), si oglejmo podatek, da ob robu mesta dobimo v litru zraka 65.000 delcev prahu, medtem ko ob robu gozda njihovo število pade na 18.000, v gozdu samem pa jih ni več kot 50.

V Rajhenavskem pragozdu na Kočevskem (foto: dipl. ing. J. Puncer).

Da ne bo negodovanja pri prevzemu lesa!

Že vrsto let opazamo, da zasebni lastniki gozdov sortimente, katere dajejo TOK-u v blagovno proizvodnjo, slabo izdelajo. Pogosto se dogaja, da so na hlodovini še veje, grče slepice pa so kar — razen redkih izjem — neobdelane. Vse take sortimente je treba naknadno obdelati, kar povzroča dodatne stroške. Prav tako opazamo tudi, da nekateri lastniki gozdov les slabo krojijo.

Obe pomanjkljivosti z malo truda lahko odpravite. Za nasvete glede izdelave in krojenja povprašajte revirnega gozdarja oziroma odkazovalca. Če boste predhodno seznanjeni z izdelavo in s krojenjem in to tudi upoštevali, potem pri prevzemu lesa ne bo negodovanja.

TOK GOZDARSTVO
ČRNOMELJ

Gozdno gospodarstvo Novo mesto bo letos nabavilo sedem novih kamionov Magirus z dvoosnimi polprikolici. Kompletiran kamion, opremljen z dvigalom, rožicami in z 12 tonsko polprikolico bo stal okoli 210 milijonov starih din. Ob tako visokem znesku se nehotе vsiljuje razmišljanje o izkoriščenosti takega kamiona.

Delovni teden delavca v združenem delu je 42 ur na teden ali 2190 ur na leto. Vendar se od voznikov kamionov zahteva, da poleg enoinpolurnega vzdrževanja delajo še na prevozu 8 ur. To pa ni v skladu z našimi ustavnimi določili.

Zaradi navedenih dejstev

Dvoizmensko delo pri prevozu lesa

se pripravlja predlog za uvedbo dvoizmenskega dela pri kamionih s polprikolici. Dvoizmensko delo bi trajalo v teku leta osem mesecev, ostale širiri mesece pa enoizmensko. Delovnik bi bil razporejen tako, da bi voznik v popoldanski izmeni delal osem ur: eno uro na vzdrževanju vozila in opreme in sedem ur na vožnji, voznik dopoldanske izmene pa sedem ur. Voznik dopoldanske izmene bi delal še v soboto dopoldne. Pri izmenškem delu bi se voznika menjavala tedensko. Za obračun osebnih dohodkov bi se uvedla skupinska ob-

veznost ali drugače povedano, skupinska norma.

Prednosti uvedbe dvoizmenskega dela bi bile zelo velike. Za ilustracijo naj navedem le glavne:

1) pocenitev prevoza lesa na razdalji 20 km bi bila 20 odstotna.

2) Zaradi povečanja števila dni koriščenja kamiona od 200 dni na 360 dni (delovni dnevi so računani po 8 delovnih ur) bi kamion prevozil za okoli 80 % več lesa.

3) Voznikom kamionov bi omogočil opravljati za-

konsko določen delovnih čas.

4) Pri TOZD bi povečal poslovnost, ker bi imela TOZD vloženih manj sredstev v poslovni sklad. TOZD bi z manjšim poslovnim skladom dosegla enak ali celo večji dohodek.

5) Intenzivnejše izkoriščanje kamionov vpliva na tehnično in moralno zastarevanje. Čas izkoriščanja se skrajša za okoli 3 leta, kar ima za posledico nižje stroške vzdrževanja (življenjska doba pločevinastih delov je okoli 5 do 6 let).

JOŽE LUKŠIČ

Kako priti lažje in hitreje na delo

Pred nekaj dnevi sem zaradi urejanja nekaterih zadev v krajevni skupnosti obiskal Alojza Fifolta iz Drenja pri Dol. Toplicah. Pogovarjala sva se tudi o delu in trpljenju „furmanov“. Živo se spominja tistih časov, ko je za nekaj drobiža prebil s konji na delu skoraj vsak dan. Zgodaj zjutraj so vstajali pri Fifoltovih; ko je bila ura tri, so že bili v hlevu. V vasi so še spali, ko so se ob štirih zjutraj odpeljali v gozd. Iz Drenja so šli v dolino, pa spet v hrib. Iz Pečk, Komolca, Mrzlih Dolin pa tudi iz Podstenic in z Roga so vozili les. Težki vozovi „šinarji“ in slabe ceste, vse to je pilo kri utrujenim konjem.

„Ponavadi so z vozom šli otroci, jaz pa,“ pravi Fifoltov stric, „sem šel peš, otovorjen s cepinom in sekiro po bližnjici in še predno je prišel dan, sem

že spravljali in pripravljali hlode za vlačenje. Bili so težki časi; takrat ni bilo vlak, les pa je težak. Za vlačenje lesa za en voz smo potrebovali več kot 3 ure. Tudi nakladanje, zlasti na ravnih terenih, je bilo težko. Velikokrat smo si pomagali s konji, tako da smo ovili z verigo hlood, ki ga je potem konj potegnil na voz. Pa kaj bi še pravil, prebili smo.“

Nato sva razpravljala še o novostih, ki so se ponujale voznikom po vojni, npr. uvajanje gumi vozov.

„Da, bili smo proti njim“

oče Fifolt o tem večkrat razmišlja. „Zakaj smo bili tako proti novostim? Posamezniki, ki so bili najbolj pogumni, so si uredili voz, ki je imel na prvih kolesih železo, na zadnjih pa gume. Trajalo je več let, da je prišel gumi voz na skoro vsako kmečko dvorišče.“

Nikakor se nismo mogli sprijazniti z novo tehniko dela, ki so nam jo ponujali primorski vozniki, ki so vlačili les na nekoliko prirejenem prvem koncu voza. Čeprav tega nismo preizkusili, smo bili proti. Tega še danes ni v naših hostah“.

Potem pa, kot z jasnega, mi Fifoltov oče zaupa, da s sinom načrtujeta nakup traktorja, ki bo služil za domača dela, primerno pa ga bosta uredila tudi za prevoz konj na delovišče. Sin namreč nadaljuje z očetovo tradicijo, bi pa rad sam sebi in konjem pomagal. S traktorjem bo peljal konje in tako bo za pot porabil manj časa in konji ne bodo utrujeni.

Kako se bo to obneslo, bomo videli. Poskus ne bo stal veliko in če bo v redu, kar niti mladi niti stari Fifolt ne dvomita, bo vsaj za toliko časa, dokler bodo v gozdu konji še potrebni, narejen velik korak naprej.

M.

— Posipavanje soli proti pole-dici vpliva na razvoj korenin in prirastek. Ugotovili so (v Švici), da so nekatere drevesne vrste proti soljenju bolj odporne. Zato za ozelenitev priporočajo platano, robinijo, javor, obe vrsti in Ginkgo biloba.

Na Poljskem so merili učinek nakladalca L-2 (poljski proizvod) pri nakladanju dolge oblovine v vagon. Največji učinek so dosegli pri razdalji (med vagonom in skladiščnem lesu) 50 metrov, in sicer 54 kubičnih metrov na uro. Poprečni tovor je bil 3,25 kubičnih metrov lesa.

Tudi z dvema paroma konj je bilo treba včasih prevažati les z Roga na železniško postajo v Straži. Jambori, namenjeni v ladjedelnico, so bili dolgi do 12 m in na tanjšem koncu debeli 60 – 80 cm. Na konju je Jože Avguštin, na vozu pa so Miha Gorše, Alojz Pirc in Tone Novina (foto Dolenjski list – 1955).

Kako smo lani gospodarili

Verjetno bo marsikoga zanimalo kako je TOK Gozdarstvo Črnomelj v preteklem letu gospodaril. Poglejmo nekaj osnovnih kazalcev gospodarjenja oziroma podatkov, ki so osnova za poslovanje.

Blagovna proizvodnja (odkup) je znašala 18.602 m³, od tega je bilo največ hrastove (8.084 m³) in bukove hlodovine (5.991 m³). Plan blagovne proizvodnje (15.030 m³) je bil za 23,8 % presežen.

Celotna prodaja v letu 1978 je znašala 18.572 m³, v prodaji pa je zajeta tudi zaloga iz leta 1977. Zaloge raznih sortimentov ob koncu preteklega leta so znašale 1.367 m³.

Lastnike gozdov bo najbrž zanimalo, kam je TOK prodajal gozdne sortimente. Na domači trg je bilo prodano 12.738 m³, ostala količina 5.834 m³ pa je bila prodana v druge države.

V izvoz smo dali predvsem tiste sortimente, za katere se domača industrija ni zanimala. Finančna vrednost celotne prodaje je bila 27.727.542 din, vrednost izvoza pa znaša 12.654.439 din ali 45,3 % od skupne vrednosti.

Zaradi izjemno dobrega poslovnega uspeha ob devetmesečnem obračunu je svet kooperantov sprejel sklep, da se za ves les, odkupljen v letu 1978, doplača 15 %, kar je znašalo 2.212.971 din. Nadalje je svet kooperantov sprejel tudi sklep, da se za popravilo gozdnih cest, potov in vlak nameni 1.000.000 din. Oba sklepa sta bila uresničena.

Zasebne lastnike gozdov zanimajo tudi nekatera gozdno-gojitvena dela, predvsem pogozdovanja. Obseg gozdnogojitvenih del je finančno znašal 2.759.570 din, če upoštevamo še vrednost urejanja in odkazila, pa je bilo v preteklem letu vloženo v gozdove zasebnega sektorja na področju TOK Gozdarstvo Črnomelj 3.036.760 din.

Količinsko so bila nekatera najvažnejša gozdnogojitvena dela izvršena tako:

priprava tal 41,76 ha, pogozdovanje 44,00 ha, obžetev 99,23 ha, čiščenje 116,33 ha, odkazilo gozdnega drevja 38.999 m³.

Sredstva za gozdnogojitvena dela so bila izbrana iz biološke amortizacije, del sredstev za pripravo tal, pogozdovanje in obžetev pa je prispevala tudi republiška samoupravna interesna skupnost za gozdarstvo.

Na koncu pogledimo še nekaj finančnih podatkov o poslovnem uspehu v preteklem letu:

celotni prihodek znaša 33.020.318 din, materialni stroški znašajo 23.668.329 din (odkup lesa, prevozi, tovarnine, sadike itd.). Amortizacija osnovnih sredstev je minimalna,

TOK TREBNJE:

Odvisno od blagovne proizvodnje

Že samo ob bežnem pregledu števil, ki govore o lanskem poslovanju lahko ugotovimo, da smo leto v vseh pogledih zaključili nad planskimi predpostavkami: povečali smo celotni prihodek; ker so materialni stroški odvisni predvsem od blagovne proizvodnje, so se za prav toliko povečali tudi le-ti. Povečal se je dohodek in povečal se je tudi čisti dohodek. Kljub takim pokazateljem v primerjavi s planom pa smo ob poravnavanju obveznosti, ki nastanejo ob zaključku leta ugotovili, da vseh ne moremo zadovoljivo poravnati. Naj dodam, da smo v primerjavi z letom 1977 povečali tudi produktivnost, saj je isto število ljudi tudi količinsko opravilo več. Čisto razumljivo je, da se postavlja vprašanje, kje je pravzaprav vzrok za tak neuspeh v uspehu.

Največji vzrok je v tem, da smo v večjem delu svoje proizvodnje postavljeni na takorekoč trgovski odnos, ker je uspeh poslovanja dejansko v največji meri odvisen od tega, kakšna bo blagovna proizvodnja, kakšno bo število enot, ki bo šlo v promet. Čimveč bo teh enot, večji bo uspeh. Pri tem pa velja poudariti še dejstvo: čimveč bo vrednejših enot, tehničnega lesa. Jasno je, da smo v tem omejeni tako glede količine kot tudi v sečnji vrednejšega lesa, pri taki organizacijski obliki kot je sedaj.

Drugi vzrok je v gospodarjenju z razdrobljenimi družbenimi gozdovi, kjer nastaja večni problem, kako poceniti proizvodnjo, jo koncentrirati. Tu so perspektive nekoliko boljše, ker smo v teh letih uspeli akumulirati etat iglavcev, kar bi moralo priti v prihodnjem letu do izraza.

Razumljivo pa je tudi, da ne moremo mimo dejstva, da so se tudi obveznosti temeljne orga-

saj znaša le 32.972 din. Če odštejemo od celotnega prihodka materialne stroške in amortizacijo, dobimo dohodek 9.319.016 din. Pogodbene in zakonske obveznosti so dokaj visoke, saj znašajo 5.123.258 din, kar moramo odšteti od prihodka, da dobimo čisti dohodek, ki znaša 4.195.757 din.

nizacije kooperantov močno, močno povečale. Teh obveznosti ob nastanku TOK ni bilo toliko.

Usmeritev za gospodarjenje v letu 1978

1. Pri poslovnem dogovarjanju za letošnje leto se za naše proizvode zanimajo dosedanja partnerji, s katerimi imamo že vrsto let dobre poslovne odnose.

2. Ker imamo opravka z močno razdrobljenim gozdom v zasebni lasti, je proizvodnja še vedno močno odvisna od tržnih razmer. Te so v začetku leta dokaj ugodne, tudi za manjvredne sortimente, zato bo potrebno največ naporov usmeriti, da bi to izkoristili.

3. Zaradi snegoloma bodo nastale strukturne spremembe v proizvodnji, ki se jim bodo

Čisti dohodek se deli na osebne dohodke (2.623.548 din) in na sklade (1.572.209 din), to je za rezervni sklad, poslovni sklad in sklad skupne porabe.

Številke so sicer suhoparne, vendar brez njih ne gre. Iz vseh teh podatkov lahko sklepamo, da je bilo poslovanje TOK Gozdarstvo Črnomelj v preteklem letu zelo uspešno.

Podrobnejši obračun bo podan na zborih zasebnih lastnikov gozdov, ki bodo predvidoma konec marca.

JOŽE VIDERVOL, dipl. ing.

morali prožno prilagoditi. Veliko pozornosti bo treba posvetiti krojenju lesa, da bi ga čimbolj ovrednotili.

4. Obvezno je treba nadoknadi zamujeno v odkazilu.

5. Tudi v letošnjem letu moramo poskrbeti za prodajo novoletnih jelk.

6. V letošnjem letu zaključiti investicijo na žagi in jo že delno vključiti v poslovanje. Predvsem pa je važno dokopati se do kvalitetnih rešitev za leto 1980.

7. Zaradi povečanja obsega proizvodnje v prvi polovici leta bo nujno razporejanje proizvodnih kapacitet, ki se pri nas kažejo predvsem v živem delu.

8. Pozornost samoupravnih organov bo morala biti usmerjena tudi v morebitno neupravičeno povečevanje obvez do širše in ožje družbene skupnosti.

JOŽE FALKNER, dipl. ing.

Dobri seminarji za motožagarje

Letos sta bila organizirana že dva seminarja za delavce začetnike. Seminarja se je udeležilo 19 delavcev in vsi so naloge uspešno opravili. Seminar je vodil tov. Žigon, inštruktor pri gozdarskem šolskem centru v Postojni. Ta seminar usposablja mlade delavce za varno delo v gozdu, ni pa jim dal vsega, kar naj bi delavec kot strokovnjak in samoupravljaec vedel in znal. Tudi v gozdarstvu se bomo morali začeti ukvarjati z dopolnilnim izobraževanjem vseh delavcev. Gre za uresničitev programa izobraževanja delavca gozdarja in drugih poklicev v gozdarstvu, za kar imamo že sprejete učne programe.

To dodatno izobraževanje bo zahtevalo od delavcev nekoliko več truda in nekaj prostega časa v času izobraževanja. Vendar jim bo trud pozneje poplačan z boljšim znanjem, lažjim delom, večjo učinkovitostjo, večjimi osebnimi dohodki in na koncu koncev tudi z večjim zadovoljstvom.

M.

Za nami je še eno uspešno leto

1. Gospodarjenje je bilo v letu 1978 glede na plan 1978 po posameznih postavkah za TOK Gozdarstvo Novo mesto v

celoti uspešno, iz česar sledi tudi končni uspeh poslovanja. Etat in odkazilo 1978 na TOK Novo mesto:

	igl.	list	skupaj
etat	17.254	52.218	69.472
odkazilo	18.144	34.719	52.863
odstotek	105 %	67 %	76 %

Razvidno je, da močno zaostaja posek listavcev, zlasti manj kvalitetnega lesa, za kar so razlogi znani: cene, neodprtost gozdov ter nekompleksno gospodarjenje z zastarelim tehnološkim procesom.

2. Tudi gozdnogojitvena dela so bila po planu uspešno uresničena, saj je plan celo presežen za 10 %.

3. Organizacijske in kadrovske zadeve še vedno predstavljajo veliko zapreko pri gospodarjenju v TOK. V okviru možnosti in ob podpori kadrovske politike celotne OZD bo potrebno postopoma povečevati število zaposlenih in materialno

osnovo dela (osnovna sredstva v panogi izkoriščanja in gojenja), ker je vse manj kmečkega prebivalstva in zaradi močnejše fluktuacije delavcev na TOK.

4. Prevozi gozdnih sortimentov so znan problem v privatnem sektorju. Ta problem potegne za seboj celotno poslovanje in gospodarjenje, organizacijo dela, tehnologijo, nedvomno pa se odraža tudi na učinkovitosti. Kmetje in delavci zato pričakujejo združitev avtoparka in težke mehanizacije pri GG, kar na vseh ravneh samouprave tudi poudarjajo.

5. Gradnja gozdnih komunikacij in vlak je nujna za uspešno gospodarjenje v naslednjem obdobju. V letu 1978 smo iz dohodka na TOK izdvojili 400.000,00 din za popravila gozdnih cest in vlak. Ta sredstva smo v preteklem letu v dobršni meri izkoristili, dobili pa smo izkušnje za naslednje leto:

a) izdvojenih sredstev v bodoče ne bo smotrno več premočno drobiti,

b) akcije zastavljati preko krajevnih skupnosti.

V letu 1979 bo potrebno izdelati študijo za dodatno izva-

janje sredstev za gradnje in v čim večji meri angažirati družbena sredstva. Dodatno pa bo potrebno preučiti tudi sodelovanje tovarne celuloze v Krškem, ki je pokazala priprav-

ljenost za sofinanciranje nasadov iglavcev.

6. Samoupravna organiziranost na TOK se je pokazala za zelo uspešno in učinkovito. V letu 1978 smo imeli dvakrat skupščino, osemkrat svet kooperantov in 32 zborov na šestnajstih mestih. Delavci TOK delujejo v OOS, osnovana pa je tudi OO ZK.

RADOVAN LAPANJE, dipl. ing.

Ludviku Rabzelju v slovo

Tiho in skoraj neopazno nas je zapustil Ludvik Rabzelj, dolgoletni član našega kolektiva, šofer tovornega avtomobila v pokoj.

Rodil se je leta 1923 v Luterskem selu ob Krki in svoja mlada leta preživel doma, na manjši očetovi kmetiji. Življenje ga je tako že ob začetku potisnilo na težavno pot kmečko-delavske družine. Že pred vojno je z občasnim delom pri otoškem grofu spoznal zapostavljeno pot delavca in to spoznanje je ostalo v njegovi zavesti vse do prerane smrti.

V našem kolektivu je bil zaposlen 21 let. Čeprav razlega zdravja, je svoj poklic ljubil in mu bil predan z vsem srcem. Bil je discipliniran in vesten voznik vedno pripravljen delovne naloge najbolje opraviti. S svojo skromnostjo in vedrim značajem je bil med nami močno priljubljen.

Čeprav smo vedeli za njegovo težko in zahrbtno bolezen, vseeno nismo pričakovali, da se bo njegova življenjska pot tako hitro končala. Uživanje zasluže-

nega pokoja je bilo kratko in njegova največja želja, da bi zadnja leta življenja preživel v rojstnem kraju, se ni uresničila.

Svoje življenjsko poslanstvo je tovariš Ludvik častno izpolnil in mi, njegovi sodelavci, ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Kako zelo priljubljen je bil, je bilo videti tudi po množici prijateljev in znancev, ki so ga spremili na zadnji poti.

VLADO PAVEC, dipl. ing.

NOVA RUBRIKA

Če želite kaka pojasnila o gojenju ali izkoriščanju, o krojenju ali prodaji lesa, o biološki amortizaciji, domači porabi ali o podobnih vprašanjih, nam pišite na naslov: Dolenjski Gozdar, Gozdno gospodarstvo Novo mesto.

Če bo vprašanj več, bomo v ta namen odprli v našem glasilu novo rubriko: Vprašanja in odgovori.

Nekdaj so gozdarji ročno obtesovali veliko tramov in pragov. Sedaj tesanja s planko ni več. V Straži pa je zrasla strojna tesalnica, ki ima „polne roke“ dela pri izdelavi tesanega lesa za ostrešja.

Preprečujmo požare!

Nekega poletnega dne smo se peljali mimo košenice. Zraven je tekla železniška proga.

Pripeljal je vlak. Iz dimnika so letele iskre. Kar naenkrat je bila košenica ob progi v plamenih. Suha trava je gorela in šumela. Zapihal je veter. Ogenj se je razširil delač naokoli. Zgorela je trava ob progi in predel gozda. Prihiteli so gasilci in požar omejili. Spomnila sem se, da je pred leti mojemu stricu zgorel gozd čisto do tal. Zbodo me je pri srcu. Tedaj me je prešinila neka misel. Vprašala sem očeta: „Ali ni v gozdu tablic, na katerih piše, naj v gozdu ne kurimo?“ Rekel mi je, da so. Nato sem vprašala, zakaj napisov nihče ne jemlje resno. Nisem si znala odgovoriti.

Vlak bo vozil, iskre bodo spet letele in suha trava bo gorela. Do kdaj? Gasilci se lahko trudijo in gasijo požare.

Mislim, da bi bilo bolje, če bi se vsi potrudili, da do požarov sploh ne bi prišlo.

REBEKA LUKŠIČ, 4. a.
— novinarski krožek Baza
20, Dol. Toplice

Na Čehoslovaškem so ugotavljali napor delavca voznika pri prevozu lesa s kamioni Tatra in Škoda. Nakladanje z dvobobenskim vitlom je lahko do srednje težko, delo s hidravlično roko pa je lahko. Ugotovljeno je, da je napor voznika, kadar vozi vozilo brez priklole, za polovico manjši kakor pri vožnji s prikolico.

Združitev prevoznega parka pri GG Novo mesto

(Nadaljevanje)

VAŽNO JE TUDI POUDARITI, DA TEMELJIJO V ŠTUDIJU VSI IZRAČUNI KAPACITET PREVOZA, KAKOR TUDI FINAČNI KAZALCI NA OSNOVI VELJAVNIH NORM PREVOZA PRI REDNEM VZDRŽEVANJU IN OBNAV-LJANJU IN OB DOBREM IZKO-RIŠČANJU DELOVNIH DNI. Trenutna dejanska kapaciteta prevoznega parka je kljub slabemu stanju sicer večja zaradi dela v podaljšanem času, ob prostih sobotah, preseganju norm itd., vendar to zaradi primerjave (enotnega skupnega imenovalca) in zaradi objektivnosti izračuna ne more biti zajeto v izračun.

Potrebe prevoza lesa v okviru GG z ozirom na lastne

kapacitete in sodelovanje zasebnih avtoprevoznikov

Na podlagi potreb prevoza in lastnih prevoznih kapacitet ocenjujemo potrebo po nadaljnjem vključevanju zasebnih avtoprevoznikov pri prevozu lesa.

Glede na plan sečnje bodo potrebe po prevozu lesa v letu 1980 sledeče:

Potrebe
leto 1980

- 1) posek v družbenih gozdovih 127.000 m³
- 2) odkup v privatnih gozdovih 53.000 m³
- skupaj: 180.000 m³
- 3) lastna kapaciteta prevoza 162.000 m³
- 4) primanjkljaj 18.000 m³

Iz izračuna je razvidno, da bomo v okviru podjetja za prevoz lesa tudi

v bodoče še vedno vključevali zasebne avtoprevoznike za 18 – 20.000 m³ lesa na leto.

Optimiranje prevozov ob pogojih združitve prevoznega parka pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto

Končni cilj združitve prevoznega parka je vsekakor pocenitev stroškov prevoza, ki zajemajo 1/3 vseh stroškov pri pridobivanju gozdnih lesnih sortimentov.

Ne oziraje se na združen ali razdružen transportni park pa k pocenitvi stroškov prevoza lahko veliko prispeva optimalno koriščenje prevoznega parka. Prednost za njegovo optimalno koriščenje pa ima teoretično vsekakor združen prevozni park, ker so možnosti kombinacij med vozili, relacijami in kvaliteto cest mnogo večje.

Poleg optimalnega koriščenja prevoznega parka, ki sicer lahko mnogo prispeva k pocenitvi stroškov gospodarjenja, pa so za dobro gospodarjenje pomembni še drugi pogoji, kot:

– proizvodni plan s točno dinamiko sečnje, spravila in prevozov, zlasti v družbenem, delno pa tudi v zasebnem sektorju;

– upoštevanje plana v vseh njegovih elementih.

Če teh dveh pogojev ne bomo izpolnili, ne bo večjega učinka pri prevozu.

Čeprav je referendum o združitvi prevoznega parka, zaradi njegove iztrošenosti začasno odložen, sem skušal s tem povzetkom o problematiki združitve prevoznega parka na kratko seznaniti vse tiste, ki študije iz katerekoli vzrokov niso dobili ali je niso uspeli prebrati. Menim, da se bodo na osnovi tega sestavka lažje odločili za ali proti.

Združeni prevozni park naj bi bil vključen v eno izmed že obstoječih TOZD kot samostojna obračunska enota.

JOŽE KURE, dipl. ing.

Težka bremena, ki jih Lado Turk dviga in prenaša, so lahko tudi nevarna, zato mora biti dobro zavarovan v varnostni kabini.

Smučarji GG so tekmovali

Smučarski klub „Gozdar“, ki deluje v sklopu sindikalnega športnega društva „Gozdar“, je 25. 2. 1979 v Občini pri Poljanah organiziral tradicionalne roške smučarske teke za pokal TV-15. Tekmovali so tekači iz cele Dolenjske in tudi tekači iz Kobarida ter Bleda. Razvrščeni so bili v več kategorij – od pionirjev iz področnih osnovnih šol pa do tekmovalcev nad 45 let starosti. Najboljše so dobili kolajne in plakete. V precej močni konkurenci so solidne rezultate dosegli tudi tekmovalci GG Novo mesto.

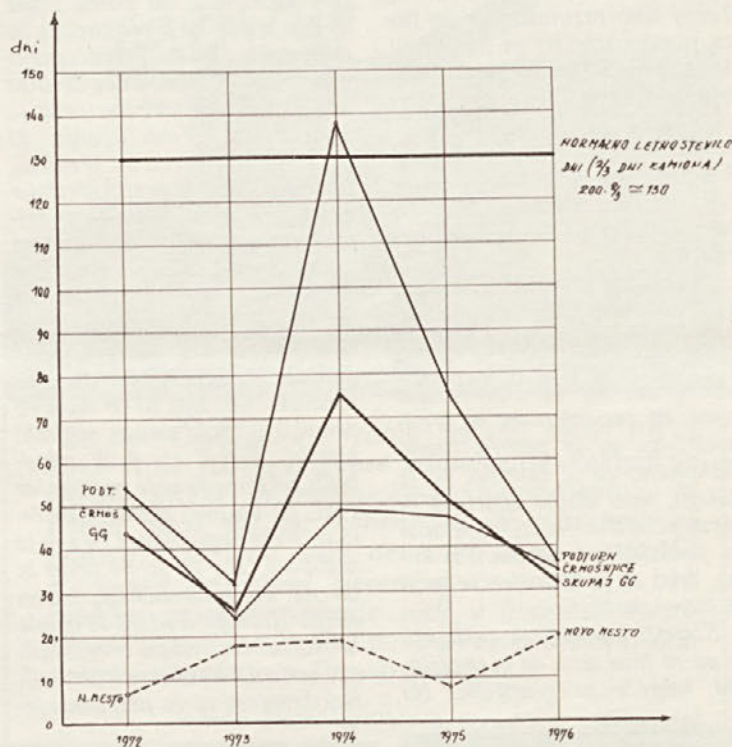
Na Kobli pa je LIP Bled 23. in 24. februarja organiziral jubilejno 20. zimsko Lesariado. Udeležili so se je tudi predstavniki GG Novo mesto in se solidno uvrstili. Najboljša med njimi sta bila tov. Tone Hočevar, gozdarski tehnik iz TOK Novo mesto, ki je med več kot 200 tekmovalcev zasedel 96. mesto, in tov. Neva Lovko, ki je med dekletih zasedla 26. mesto.

Zadnja tekma, kjer so sodelovali, je bil jubilejni 25. Fricov pokal na Gačah. Številno zastopstvo tudi tokrat ni uspelo premagati smučarjev Novolesa, tako da je pokal ostal Novolesu. Vsekakor pa je to njihova naloga za bodoče. Med posamezniki so se visoko uvrstili: Stane Pirc in Tone Matkovič, ki sta v A skupini dosegla 5. in 6. mesto, Andrej

Grabrijan, ki je bil v B skupini 2. Alojz Serini in Jože Rade, ki sta v C skupini zasedla 2. in 3. mesto. Med tekmovalkami pa je bila prva naša predstavnica tov. Neva Lovko.

Tokrat prvič je bilo v sklopu tekmovalstva za Fricov pokal tudi tekmovalstvo v smučarskih tekih, kjer so se tekmovalci GG odlično odrezali, saj je bil Stane Pirc v A kategoriji prvi, Mirko Bartole pa drugi. V D kategoriji je bil prvi Alojz Serini, pri ženskah pa je zmagala Neva Lovko.

JOŽE KOVAČIČ

GRAFIKON 5: dejansko produktivni dnevi kamionov s prikolicami (v produktivnih dnevih na kamion s prikolico) 1972-1976

Primerjava letnih kapacitet prevoza po organizacijskih variantah z ozirom na strukturo /kamioni – solo, kamioni s polprikolico, kamion s prikolico/

Struktura prevoza	Sedanja organ. 1976/77		organiz. 1978		organiz. 1979/80	
	tkm	m ³	tkm	m ³	tkm	m ³
Kamion – solo /1+2/	1.705.157	100.304	1.268.408	74.612	923.430	54.319
Kamion s polprikol. /1+2/	399.180	23.480	756.902	44.522	1.523.810	89.635
Kamion s prikol. /1+2/	73.383	4.316	305.760	17.986	305.760	17.986
SKUPAJ /1+2/:	2.177.720	128.100	2.331.070	137.120	2.753.000	161.940

Če goraje kapacitete prevoza v m³ v posameznih organizacijskih variantah /organizacijah/ izrazimo v odstotkih, dobimo sledeče odnose:

Struktura prevoza	Sedanja organ. 1976/77		organiz. 1978		organiz. 1979/80	
	%	%	%	%	%	%
Kamion – solo	78,3		54,4		33,5	
Kamion s polprikolico	18,3		32,5		55,4	
Kamion s prikolico	3,4		13,1		11,1	
SKUPAJ %:	100		100		100	

Dve veseli – kulinarični iz Belgije

RAKCI HODIJO NAZAJ

Na nenavadno belgijsko prehrano smo bili opozorjeni že na predavanju pred odhodom na ekskurzijo v to deželo. Toda kdo bi to resno jemal! Sploh pa gozdarji nismo preveč izbirični ljudje.

Kako je s tem, smo se prepričali že drugi dan po prihodu. Potem, ko smo se dobro nahodili po peščinah ob morju, so nas zapeljali v neko restavracijo z nenavadnim imenom – „Don Pedro“.

Posedli smo. Ob steni je bila dolga miza, na njej pa vrsta pladnjev s hladnimi jedili v vseh mogočih barvnih odtenkih od rdeče, rumene, do zelene in modre. Pri kuhinjskih vratih se je zadovoljno in uslužno smehljajal sam lastnik „Don Pedro“. Takoj smo razumeli, da bo šlo za samopostrežbo in da dobro kaže. In res smo se po kratkih nagovorih postavili v vrsto. Čeprav sploh nismo vedeli, kaj je kaj, smo si pridno nakladali na krožnike, ko pa je bilo vse tako lepo na oko. Pa tudi spremljevalci Belgijci so nam dajali lep zgled.

Potem pa se je pričela polomija. Za naše pojme je bilo vse zelo čudnega okusa. Že po prvih grizljajih se nam je jed zaustavila. Ko je Don Pedro videl, da puščamo vse na krožnikih, se ga je polotil obup. Dokončno ga je zlomilo, ko je kolega, sicer dober športnik in temu primeren jedec, samo malo pobrskal po ogromnem kupu, tako da je bil videti še večji in vse – pustil.

Starejši udeleženec ekskurzije pa ni imel srca, da bi razžalostil nesrečnega gostitelja. Na

silo je pojedel vse tiste v razno-barvi majonezi skrite rakce, polže, ribe in školjke. Posledice so se pokazale že takoj v avtobusu. Postal je bled in v želodcu ga je ščipalo. Bil je skratka, kot pravimo, zelo ubog. Odleglo mu je šele potem, ko je vsa zmešnjava šla po isti poti nazaj.

Kaj hočete, dobrota je pač sirota...

SVETOVLAN

Terenski ogled za tisti dan je bil končan in iz Ardenov smo se spustili spet v mesto Eupen. Polni pričakovanja smo se nagnili v majhni restavraciji s sumljivo reklamo, namreč, da lahko sprejme hkrati še trikrat toliko gostov kolikor je bilo nas.

Že zjutraj nam je naše vodstvo sporočilo, da bomo imeli ta dan kosilo na svoje stroške in sicer proti plačilu, preračunano v našo valuto, nekaj čez 20.000 starih dni. Nastavljena cena je budila upravičeno upanje, da bo šlo tokrat zares. Po predjedi, podobni tisti od preteklih dni v Belgiji, je pričel gostilničar prinašati na mizo kot po tekočem traku zrezke. Bili so debeli in zelo veliki, skratka „milina za pogledati“. Prvi srečnejši so neučakano zarezali v sočno meso. Takrat pa se je podedila na krožnike kri. Bili so to namreč pravi, na pol surovi angleški bifteki. Zaradi številnih takojšnjih reklamacij se je gostilničar zbal, da bo imel težave s plačilom. Neki neprevidnež pa mu je zagotovil, naj ga to ne skrbi in da ne bo posamičnega plačevanja. Hitro je razdelil še ostale krožnike. No, vsi pa le niso bili opeharjeni. Večina avtohtonih Belokranjcev in že prej omenje-

Nasad na Vahti pozimi 1978 (foto J. P.)

ni športnik – Suhokranjec so se z veseljem vrgli na delo.

Eden izmed tistih „s te strani Gorjancev“ je malce zlobno

pripomnil: „Kaj hočemo, vidi se jim, da so svetski ljudje...“

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. ing.

Črmošnjice: zanimivo!

Program dela osnovne organizacije sindikata Črmošnjice

Naloge, ki so jih sprejeli člani sindikata TOZD gozdarstvo Črmošnjice in se dogovorili, da jih bodo uresničili v letu 1979, so zelo pestre. Na kratko je težko opisati vse, kar so se dogovorili, zato bomo objavili le nekatere najpomembnejše sklepe:

budno bodo spremljali uresničevanje sprejetih družbenih dogovorov in pravočasno opozarjali na morebitno neizpolnjevanje sprejetih obveznosti; uveljavljali bodo načelo delitve po delu in rezultatih dela, zavzemali se bodo za boljšo organizacijo proizvodnje, za večjo produktivnost, večje izkoriščanje delovnih sredstev, boljše gospodarjenje, varčevanje ter dosledno izvajanje občinske in repub-

liške resolucije. Na področju planiranja bodo predvsem pozorni glede finančnih sredstev, kadrovske in stanovanjske politike ter zdravstvenega in socialnega varstva delavcev.

Izboljšali bodo delegatski sistem, uveljavljali bodo sistem Usmerjenega izobraževanja, zlasti pa se bodo delavci vključili v izobraževanje za delo in ob delu. Posebno bodo skrbeli za izobraževanje na družbenopolitičnem področju. Bolj pozorni bodo glede svobodne menjave dela, obveščenosti delavcev, kulture, družbenega standarda, ljudske obrambe in družbene samozaščite, še posebno pa glede organizacijske in kadrovske krepitve zveze sindikatov.

Obvestilo lastnikom gozdov, bralcem Dolenjskega gozdarja!

Ker nam je nekdo vrnil Dolenjskega gozdarja s pripombo, da ga ni naročil in da ga ne bo plačeval, sporočamo vsem, ki list prejemajo, da ga pošljemo brezplačno. Z Dolenjskim gozdarjem želimo le bolj obveščati lastnike gozdov o vsem, kar jih zanima o gospodarjenju z gozdovi ter izboljšati samoupravne in poslovne odnose znotraj gozdnega gospodarstva, ki združuje kmete kooperante in delavce v gozdarstvu.

Glasilo je torej brezplačno, toda zelo obilo ga boste plačali, če se boste v njem oglašili: s svojimi izkušnjami in opažanji pri gospodarjenju z gozdom ali pa z vprašanji o zadevah, ki se tičejo vas in GG.

DOLENJSKI GOZDAR

Glasilo izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto – Odgovorni urednik ing. Janez Penca. Uredniški odbor: Franc Markovič, ing. Jože Falkner, ing. Jernej Piškur, ing. Slavko Klančičar, Janez Šebenič, ing. Tone Šepc, ing. Jože Vidervol in ing. Tone Hočevar – Izhaja enkrat na mesec v 2000 izvodih. – Uredništvo: Novo mesto, Gubčeva 15 – Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list Novo mesto – Tisk: Knjigotisk Novo mesto – Na osnovi ustreznega dokumenta prosto plačila prometnega davka.

- Včasih je bilo pa cenejše.
- Kdaj?
- Pred pol ure.

KAJ PA POTEM?!

Za zgubarska podjetja velja, da prejmejo njihovi delavci precej znižane dohodke.

Ker se to ni obneslo, je zdaj padel predlog, da bi bilo to znižanje precej manjše.

Če se to ne bo obneslo, bo treba izplačevati normalne dohodke.

Če se še to ne bo obneslo, bo treba preiti na povečano dohodke.

Pri najbolj prebrisanih se namreč že dozdeva ni nič »obneslo« ...

F. S.

(IZ PAVLIHE)